

RAPORT

Z WYNIKÓW

EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 48 W SZCZECINIE
ROK SZKOLNY 2010/2011

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 roku
w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1324)

Opracowała
przewodnicząca zespołu ewaluacyjnego
mgr Beata Kłosowska

SPIS TREŚCI

PRZEBIEG EWALUACJI	s. 3
CZĘŚĆ I – REALIZACJA ZADAŃ ŚWIETLICY SZKOLNEJ	
– Cel, obszar i przedmiot ewaluacji	s. 4
– Pytania kluczowe	s. 4
– Wyniki ewaluacji	s. 5
• Podstawowe informacje	s.5
• Analiza ankiety skierowanej do wychowawców świetlicy.	s.6
• Analiza ankiety skierowanej do uczniów klas 0 - III uczęszczających do świetlicy.	s.7
• Analiza ankiety skierowanej do rodziców dzieci uczęszczających do świetlicy.	s. 9
• Analiza ankiety porównawczej skierowanej do rodziców uczniów klas 0 i I uczęszczających do świetlicy.	s. 14
• Całodzienna hospitacja pracy świetlicy.	s. 18
– Wnioski i rekomendacje	s. 19
CZĘŚĆ II – OPRACOWANIE I REALIZACJA KONCEPCJI PRACY SZKOŁY	
– Cel, obszar i przedmiot ewaluacji	s. 21
– Pytania kluczowe	s. 21
– Wyniki ewaluacji	s. 22
– Wnioski i rekomendacje	s. 25
Załączniki:	
1. Cele i zadania zajęć wychowawczo-dydaktycznych w świetlicy.	s.26
2. Plan pracy dydaktyczno – wychowawczej świetlicy szkolnej przy Szkole Podstawowej nr 48 w Szczecinie rok szkolny 2010/2011.	s. 27
3. Wyciąg ze Statutu Szkoły Podstawowej nr 48 w Szczecinie.	s. 47
4. Regulamin świetlicy.	s.48
5. Plan dnia.	s.49
6. Program Terapeutyczny dla uczniów klas 0-3 uczęszczających do świetlicy szkolnej w Szkole Podstawowej nr 48 w Szczecinie.	s.50
7. Kwestionariusz wywiadu indywidualnego skierowanego do wychowawców świetlicy.	s. 67
8. Kwestionariusz ankiety skierowanej do uczniów klas 0 - III uczęszczających do świetlicy.	s.69
9. Kwestionariusz ankiety skierowanej do rodziców dzieci uczęszczających do świetlicy.	s. 71
10. Kwestionariusz ankiety porównawczej skierowanej do rodziców uczniów klas 0 i I uczęszczających do świetlicy.	s. 73
11. Arkusz obserwacji zajęć w świetlicy.	s. 74
12. Koncepcja Pracy Szkoły	s. 75
13. Uchwała rady Pedagogicznej w sprawie zatwierdzenia Koncepcji Pracy Szkoły	s. 86

PRZEBIEG EWALUACJI

Raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w szkole Podstawowej nr 48 w Szczecinie w roku szkolnym 2010/2011. Dotyczy dwóch obszarów:

1. **Efektów** działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły (realizacja zadań opiekuńczo – wychowawczych świetlicy szkolnej).
2. **Procesów zachodzących w szkole** (koncepcja pracy szkoły).

W trakcie ewaluacji prowadzący ją nauczyciele zbierali informacje z różnych źródeł – od dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, uczniów, rodziców, przy wykorzystaniu różnych metod badawczych takich jak: obserwacja, analiza dokumentacji szkoły (statut szkoły, protokoły posiedzeń rady pedagogicznej, dydaktyczno – wychowawczy plan pracy świetlicy, program terapeutyczny dla uczniów klas 0-3 uczęszczających do świetlicy szkolnej, arkusze hospitacyjne, koncepcja pracy szkoły, strona internetowa szkoły www.sp48.internetdsl.pl), kwestionariusze ankiet i wywiadów.

Kryteria ewaluacji:

- Użyteczność, trafność i efektywność stosowanych metod badawczych.
- Ciągłość i trafność prowadzonych analiz.
- Trafność i użyteczność rekomendacji.
- Skuteczność, efektywność i trwałość wdrażanych działań.

CZĘŚĆ I – REALIZACJA ZADAŃ ŚWIETLICY SZKOLNEJ

Cel ewaluacji: Zebranie informacji na temat, czy świetlica szkolna realizuje zadania opiekuńczo – wychowawcze.

Obszar ewaluacji: Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły.

Kryteria będące podstawą oceny realizacji zadań w obszarze:

Szkoła osiąga cele zgodne z polityką oświatową państwa.

Szkoła doskonali efekty swojej pracy.

Przedmiot ewaluacji: realizacja zadań opiekuńczo – wychowawczych świetlicy szkolnej.

Pytania kluczowe:

1. Czy warunki lokalowe świetlicy szkolnej zapewniają uczniom bezpieczeństwo? (pomieszczenia, liczba dzieci, itp.)
2. Czy czas pracy świetlicy szkolnej spełnia oczekiwania rodziców?
3. Czy realizacja funkcji dydaktycznych i wychowawczych świetlicy szkolnej spełnia oczekiwania rodziców? (rodzaje przeprowadzanych zajęć, odrabianie zadań domowych, odkrywanie zainteresowań i indywidualnych predyspozycji uczniów)
4. Czy zajęcia organizowane w świetlicy szkolnej realizują potrzeby uczniów? (poczucie bezpieczeństwa, potrzeby poznawcze, aktywności, rozwoju osiągnięć, kontaktu społecznego, przynależności, akceptacji)
5. Czy świetlica szkolna wyposażona jest w pomoce do zabawy i pracy z dziećmi?
6. Czy organizacja pracy nauczycieli świetlicy zapewnia realizację zadań opiekuńczo – wychowawczych świetlicy szkolnej? (obiady, wyjścia na spacer i boisko szkolne)

WYNIKI EWALUACJI

PODSTAWOWE INFORMACJE

* Świetlica jest placówką opiekuńczo-wychowawczą prowadzoną przez szkołę, która realizuje jednocześnie funkcję opiekuńczą, wychowawczą i dydaktyczną. W świetlicy **cele i zadania** (zał. 1) realizowane są według rocznego **planu pracy dydaktyczno – wychowawczej świetlicy szkolnej** (zał. 2) opracowanego na podstawie **Statutu Szkoły** (zał. 3), planu pracy szkoły, programu wychowawczego i profilaktycznego szkoły. **Regulamin świetlicy** (zał. 4) opracowywany jest przez nauczycieli świetlicy (modyfikowany w miarę potrzeb) na początku każdego roku szkolnego, zatwierdzany przez dyrektora szkoły i przedstawiany wychowankom i ich rodzicom.

Świetlica szkolna SP 48 mieści się w dwóch znajdujących się na parterze salach. Sala nr 1 nazwana została Salą Zabaw, wyposażona jest w zestaw pianek i materacy do zabaw ruchowych. Sala nr 2 przeznaczona jest do prowadzenia zajęć dydaktycznych, czytelniczych, plastycznych, technicznych, umuzykalniających i audiowizualnych. Świetlica wyposażona jest w gry planszowe, książki dla dzieci, przybory plastyczne, zabawki, DVD i VIDEO.

Zajęcia świetlicowe obejmują różnorodne formy pracy, wynikające z planu dnia (zał. 5): zajęcia rekreacyjno - ruchowe, plastyczno-techniczne, muzyczne, konkursy i imprezy okolicznościowe. Podczas zajęć świetlicowych prowadzony jest program **"Cała Polska czyta dzieciom"**. Realizacja programu przyczynia się do wzbogacenia słownictwa, poszerzenia wiedzy, rozwijania zainteresowań czytelniczych, wzrostu motywacji do czytania, stymulowania koncentracji uwagi, rozwoju pamięci, poprawy poziomu wypowiedzi ustnych. W roku szkolnym 2010/2011 wprowadzony został **program terapeutyczny** dla dzieci uczęszczających do świetlicy szkolnej (zał. 6), który wzbogaca ofertę edukacyjną placówki. Proponowane w programie zajęcia stanowią rozszerzenie i uzupełnienie programu świetlicy. Mają na celu rozwijanie wszechstronnej osobowości dziecka oraz usprawnianie funkcji receptora wzrokowego, słuchowego i mowy.

Dla dzieci ze świetlicy prowadzone są koła zainteresowań: **koło kukielkowe, łamigłówki mądrej główki, koło edukacji morskiej, świetlicowe koło plastyczne**. Świetlica cyklicznie organizuje kiermasze prac i wyrobów plastycznych dzieci, z których fundusze przeznaczane są na zakup nowych gier.

Świetlica czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach **6:45- 16:45**.

W roku szkolnym **2010/2011** do świetlicy szkolnej uczęszczało **243** dzieci.

W świetlicy pracują trzy wychowawczynie, jeden etat rozdzielony został na zastępstwa. Informacje na temat działalności świetlicy znajdują się na stronie internetowej szkoły **www.sp48.internetdsl.pl**.

ANALIZA ANKIETY SKIEROWANEJ DO WYCHOWAWCÓW ŚWIETLICY

* W marcu 2011 r. wśród wychowawczyń świetlicy został przeprowadzony wywiad (zał. 7), z którego wynika, co następuje:

1. Dzieci uczęszczające do świetlicy najbardziej lubią zajęcia ruchowe, plastyczne, gry planszowe, zabawy na boisku, swobodną aktywność.
2. Dzieci uczęszczające do świetlicy najbardziej nie lubią niektórych koleżanek/kolegów, odrabiania lekcji i braku miejsca do siedzenia i zabawy.
3. Dzieci czują się w świetlicy bezpiecznie czasem tak, a czasem nie z powodu zbyt dużej ilości dzieci, co rodzi agresję.
4. Ilość wychowawców i pomieszczeń w świetlicy jest zbyt mała.
5. Doposażyć świetlicę w gry dydaktyczne, sprzęt sportowy, materiały papiernicze, narzędzia plastyczne (np. trymer do papieru, elektryczne temperówki), pojemniki na zabawki, krzeselka.
6. Przeprowadzać więcej gier i zabaw na świeżym powietrzu.

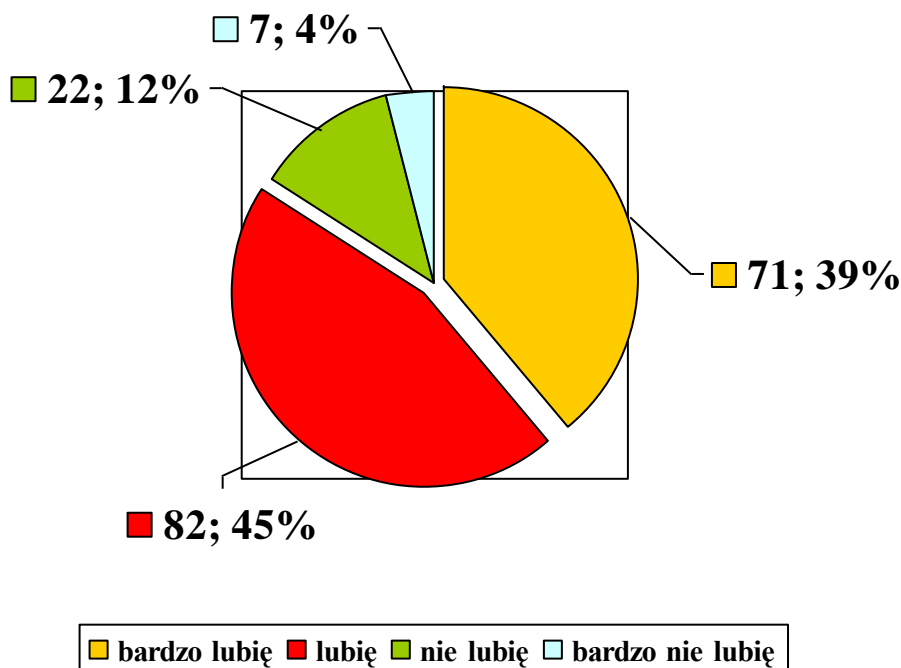
Inne propozycje i uwagi:

- sala do cichej nauki,
- określone zasady zakupu materiałów plastycznych,
- jasno określone zasady przyjmowania dzieci do świetlicy,
- zawiadamianie z uprzedzeniem o zmianach w planie lekcji,
- przyprowadzanie uczniów po lekcjach do świetlicy przez nauczycielki klas 0 – III,
- w razie przyprowadzenia przez nauczycielkę klasy 0 – III ucznia, który nie uczęszcza do świetlicy, wyjaśnienie, z jakiego powodu musi zostać i podanie jego danych.

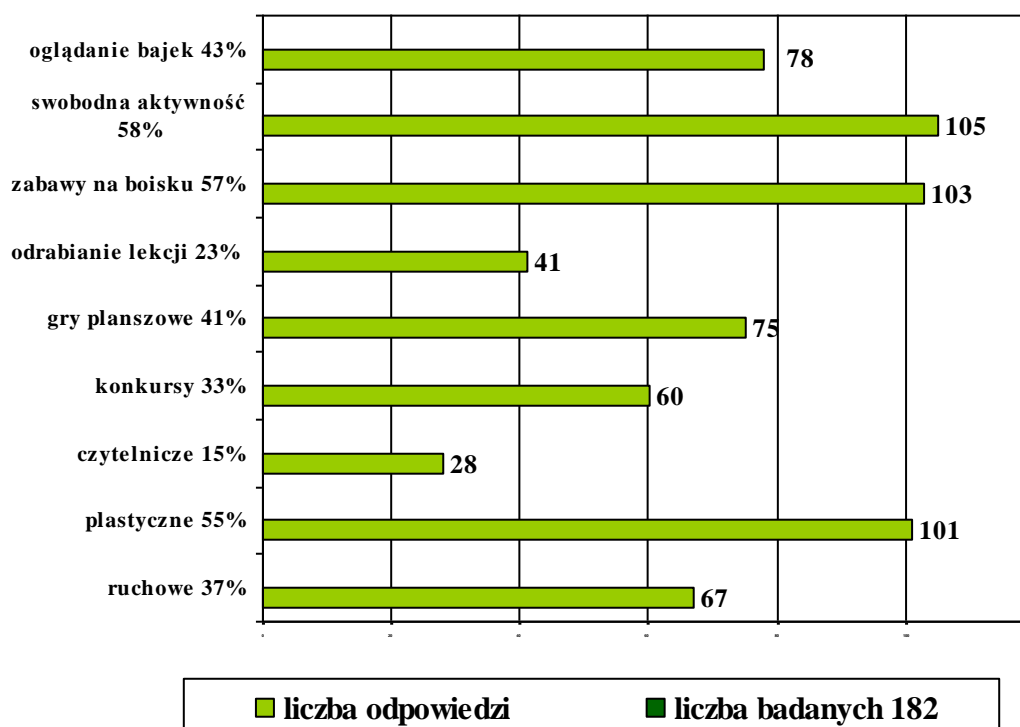
ANALIZA ANKIETY SKIEROWANEJ DO UCZNIÓW KLAS 0 - III UCZĘSZCZAJĄCYCH DO ŚWIETLICY

* W kwietniu 2011 r. wśród uczniów klas 0 – III uczęszczających do świetlicy w roku szkolnym 2010/2011 została przeprowadzona ankieta (zał. 8). Badaniem zostało objętych **182** uczniów, co stanowi 75% wszystkich uczniów uczęszczających do świetlicy.

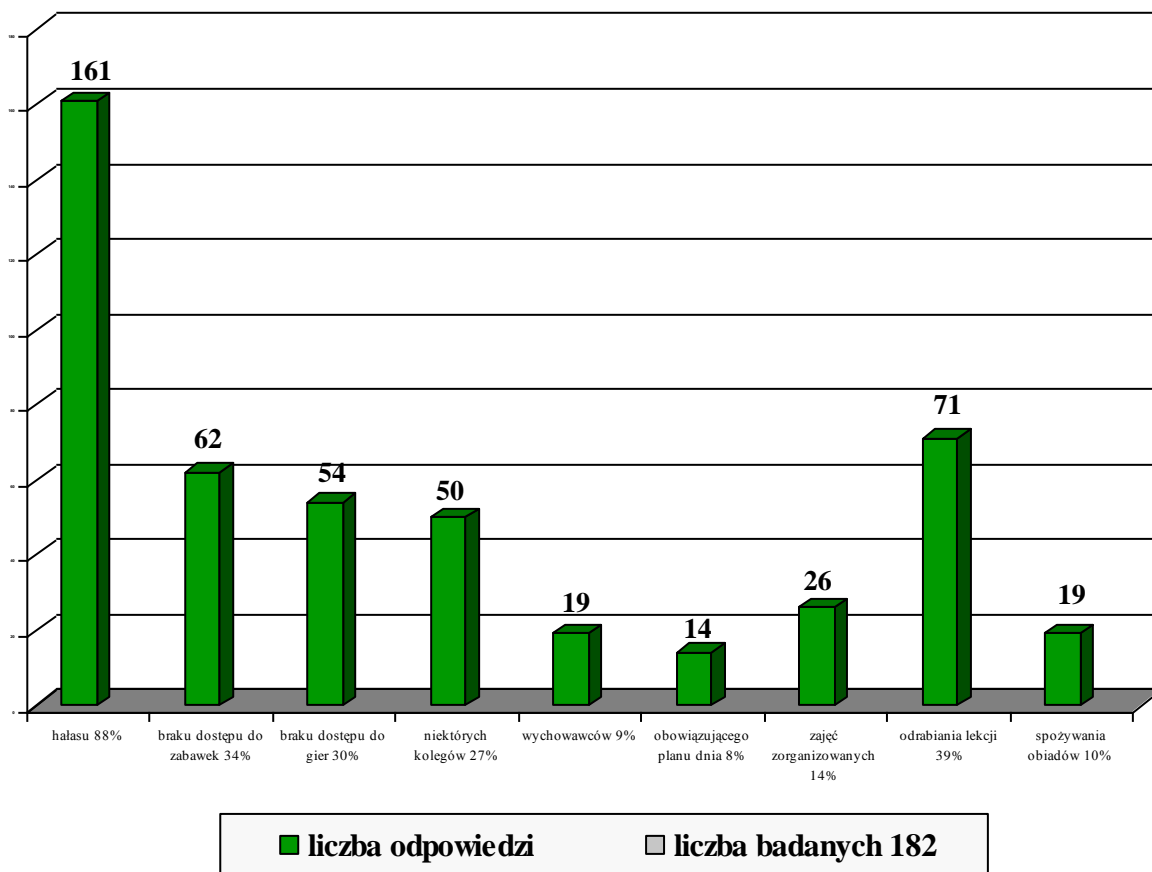
1. Czy lubisz chodzić do świetlicy?

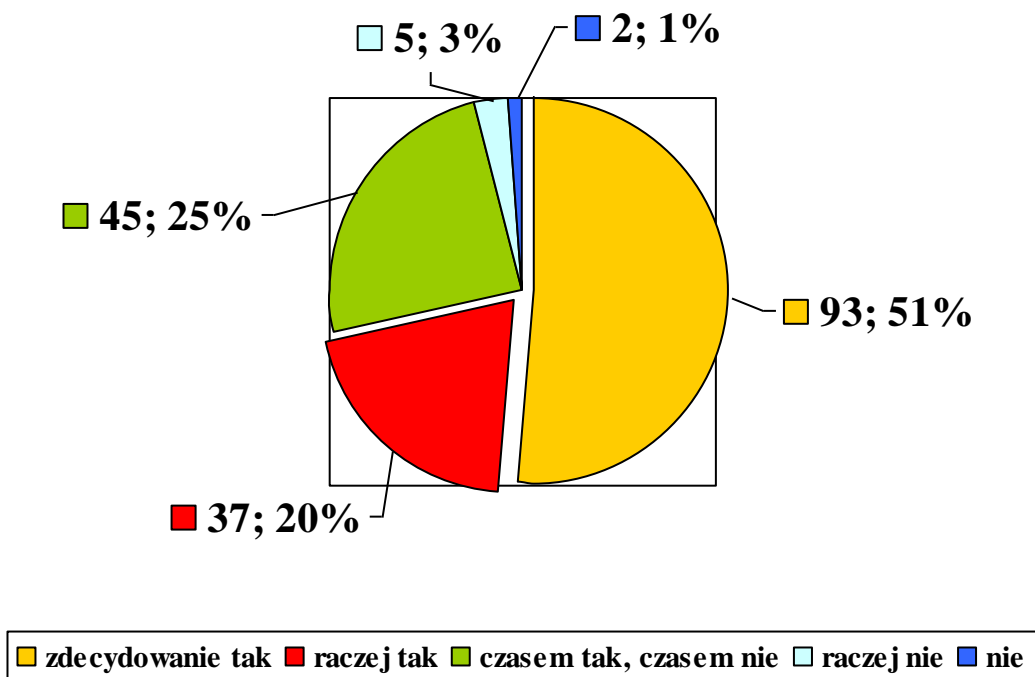
2. Jakie zajęcia lubisz najbardziej?

3. Czego nie lubisz w świetlicy?

4. Czy czujesz się bezpiecznie w świetlicy?

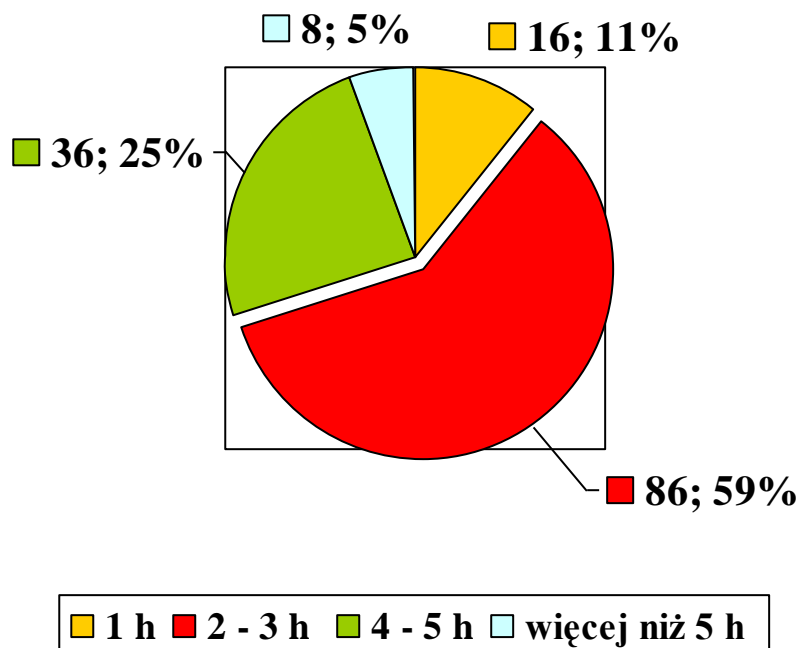

Z przeprowadzonych badań wynika, że **153 (84% badanych)** uczniów lubi bądź bardzo lubi uczęszczać na zajęcia do świetlicy szkolnej. Tylko **7 uczniów (4% badanych)** zdecydowanie nie lubi świetlicy. Najbardziej wśród badanych dzieci cieszą się popularnością: swobodna zabawa (**105 – 58% badanych**), zabawy na boisku (**103 – 57% badanych**), zajęcia plastyczne (**101 – 55% badanych**). Najmniej popularne okazały się zajęcia czytelnicze (**28 – 15%**). Uczniowie uczęszczający do świetlicy najbardziej nie lubią w niej hałasu (**161 – 88% badanych**). **130 badanych uczniów (71%)** czuje się w świetlicy czuje się bezpiecznie. Tylko niewielki odsetek – **7 dzieci (5%)** – nie czuje się bezpiecznie.

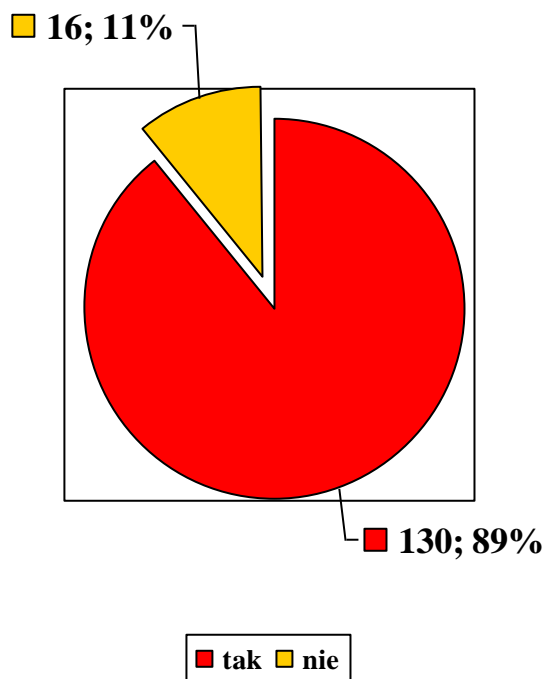
ANALIZA ANKIETY SKIEROWANEJ DO RODZICÓW DZIECI UCZĘSZCZAJĄCYCH DO ŚWIETLICY

* W październiku 2010 r. wśród rodziców uczniów uczęszczających do świetlicy szkolnej została przeprowadzona ankieta (zał. 9). Badaniem zostało objętych **146** rodziców **165** uczniów klas 0 – III.

1. Ile godzin dziennie przebywa Pana/i dziecko w świetlicy?

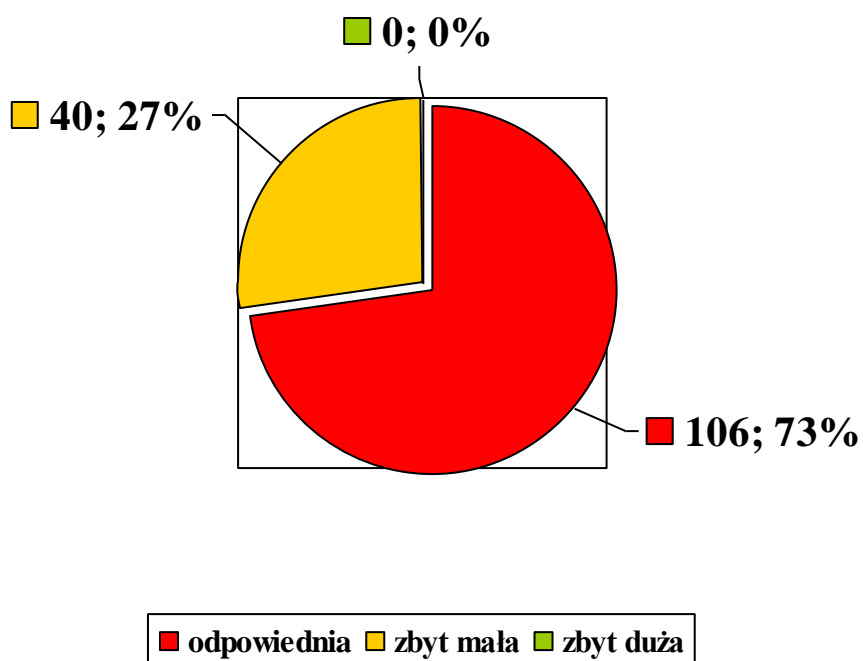
2. Czy odpowiadają Panu/i godziny pracy świetlicy?

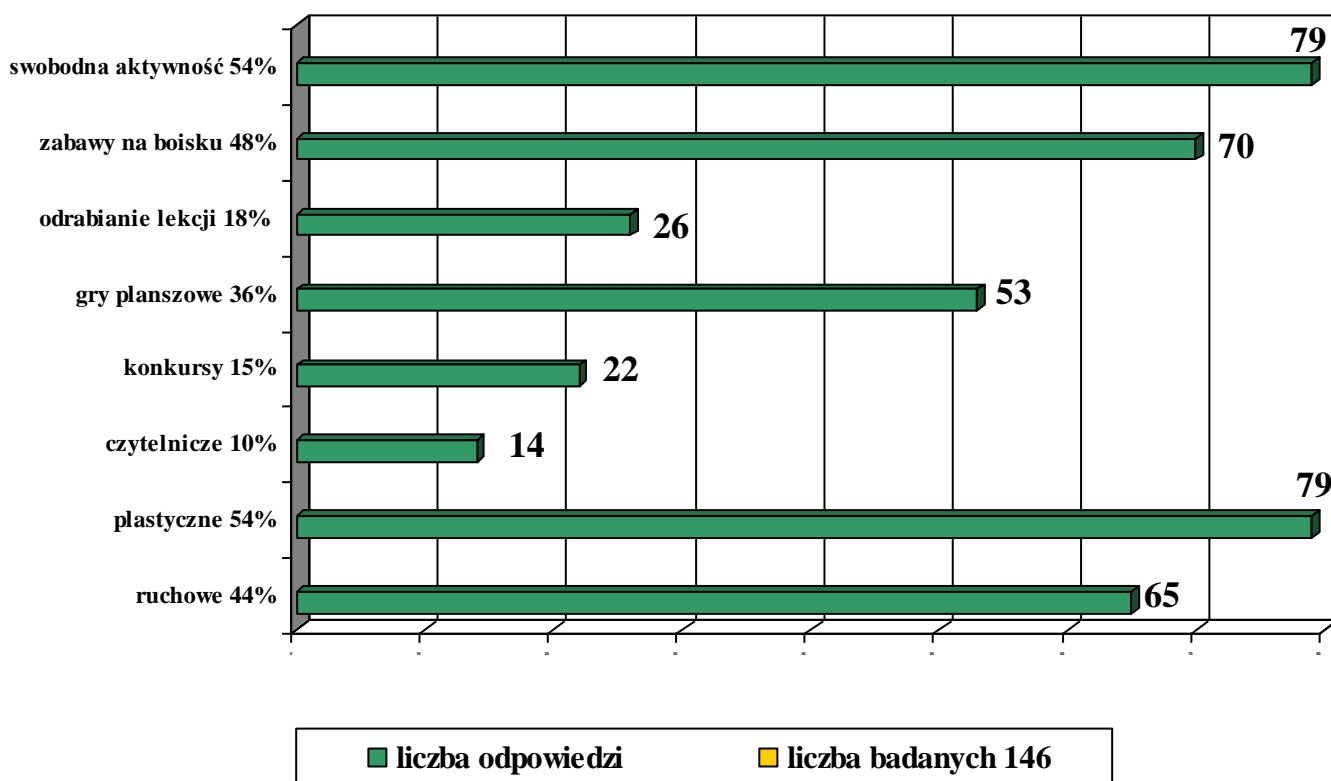
Odpowiedź: "nie"

- 6.00 – 17.00 – 1 osoba (0,7%)
- 6.30 – 17.00 – 3 osoby (2%)
- 6.30 – 17.30 – 1 osoba (0,7%)
- 6.45 – 17.00 – 2 osoby (1,4%)
- 7.00 – 17.00 – 2 osoby (1,4%)
- do 17.00 – 3 osoby (2%)
- do 17.15 – 1 osoba (0,7%)
- do 17.30 – 2 osoby (1,4%)
- do 18.00 – 1 osoba (0,7%)

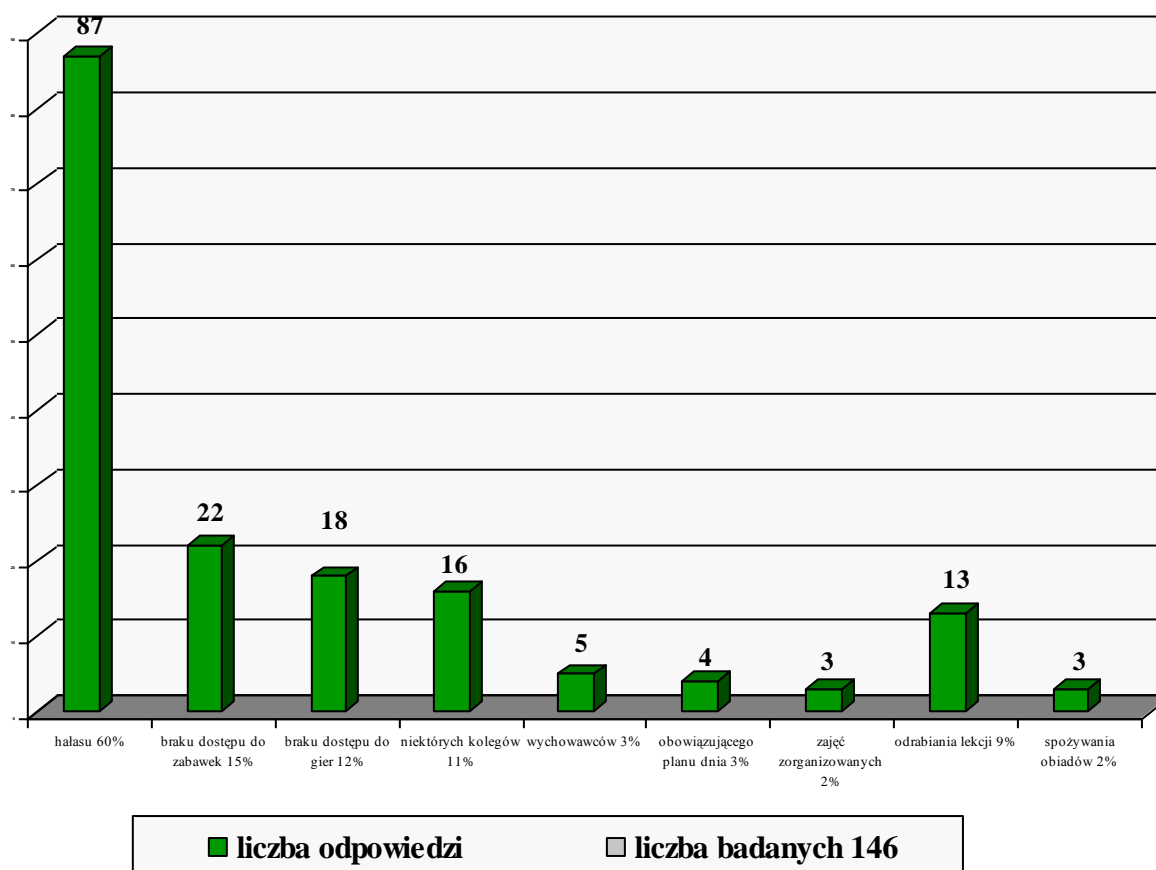
3. Czy wg Pana/i ilość wychowawców jest:

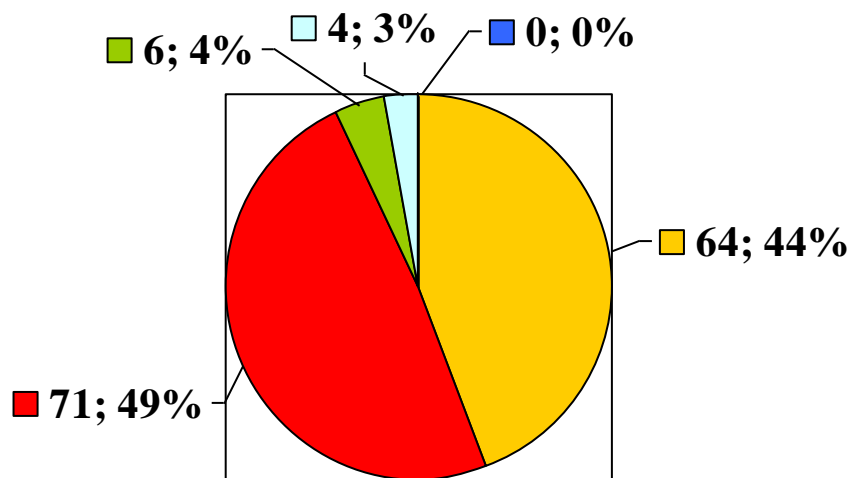
4. Jakie zajęcia w świetlicy dziecko lubi najbardziej?

5. Czego Pana/i dziecko nie lubi w świetlicy?

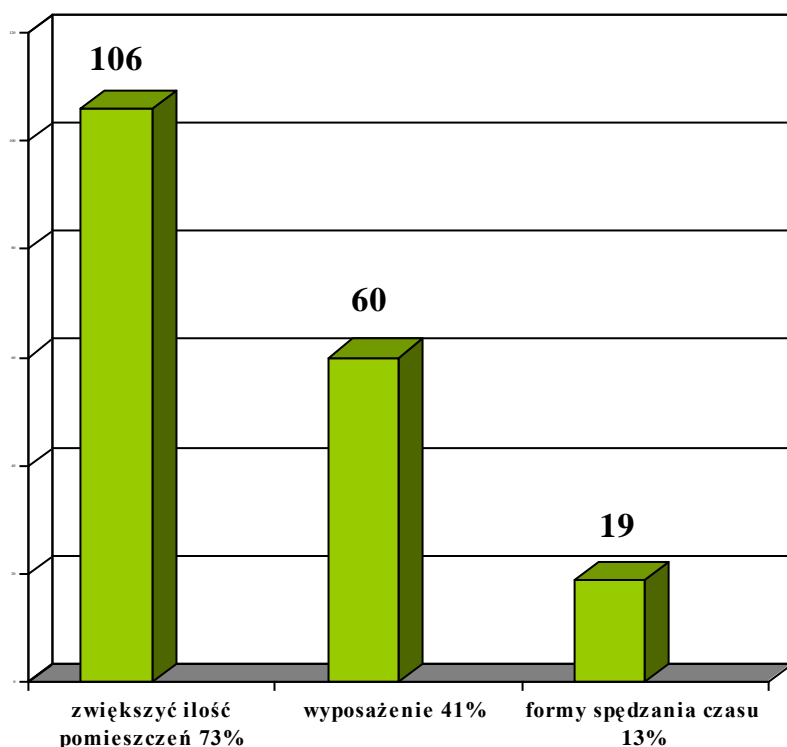

6. Czy Pana/i dziecko czuje się w świetlicy bezpiecznie?

■ zdecydowanie tak ■ raczej tak ■ czasem tak, czasem nie ■ raczej nie ■ nie

7. Co należałoby zmienić w naszej świetlicy?

■ liczba odpowiedzi ■ liczba badanych 146

Formy spędzania czasu:

- więcej zabaw ruchowych – 6
- zabawy na zewnątrz – 3
- wycieczki piesze na plac zabaw – 1
- zabawy zorganizowane – 1
- wspólne czytanie książek – 1
- konkursy – 2
- odrabianie lekcji w ciszy – 1
- czytelnia – 1
- zajęcia plastyczne – 1
- wyklejanki – 1
- śpiew – 1

Inne propozycje

- „W miarę możliwości więcej zabaw ruchowych.”
- „Zwiększyć bezpieczeństwo dzieci przy odbieraniu ze świetlicy przez niepowołane osoby.”
- „Więcej ruchu, o ile to możliwe.”
- „Remont świetlicy, większa ilość wychowawców, mniejsza ilość dzieci w pomieszczeniu.”
- „Za mała liczba opiekunów w stosunku do dzieci przebywających w świetlicy, panuje ogólny chaos, mało miejsca, być może trzeba – a nawet na pewno należy rozdzielić dzieci – starsze i młodsze.”
- „Zabawa w domku, zabawy ruchowe.”
- „Dobrze byłoby podzielić dzieci na grupy:
- dzieci, które odrabiają lekcje i czytają; - dzieci, które się bawią.”
- „Przed wszystkim dziecko uczęszczające do świetlicy pod opieką wychowawcy w spokoju powinno odrobić lekcje. Z uwagi na duży natłok zajęć pozalekcyjnych nie ma czasu w domu.”
- „Wprowadzić spokój – dzieci mogą bawić się ciszej.”
- „Wychowawcy, którzy są przecież specjalistami i praktykami wiedzą, jakie nakłady są odpowiednie i konieczne do poniesienia, żeby zwłaszcza taka duża ilość dzieci czuła się komfortowo. Przeładowanie to główny problem w mojej ocenie.”
- „W innych szkołach w świetlicach są dwie, trzy Panie, które organizują dzieciom zabawy ruchowe, rysowanie, czytanie bajek, itp. Dzieci mają wybór czy w danym momencie będzie rysować, czy grać, a może pobawić się w kółeczku. Cieszy się to wielkim zainteresowaniem i zadowoleniem wśród dzieci. ALE DO TEGO POTRZEBNE JEST WIĘKSZE POMIESZCZENIE I WIĘCEJ WYCHOWAWCÓW.”
- „Świetlica dla dzieci ze starszych klas – nie wszyscy mieszkają w pobliżu szkoły.”
- „Jak najmniej telewizji.”
- „Więcej zabaw grupowych – mniej bajek!!!”
- „Większa swoboda w wyborze zabawy i spędzania wolnego czasu.”
- „Zwiększyć ilość wychowawców.”
- „Zdecydowanie zwiększyć ilość wychowawców.”
- „Podział na grupy wiekowe.”
- „Dziecko uważa, że jest za dużo prac plastycznych. Dziecko oczekuje większej swobody w świetlicy, gdyż teraz jest za dużo obowiązków. Dziecko chciałoby, żeby Panie w świetlicy były miłsze.”
- „Więcej zajęć ruchowych.”
- „Dostęp dla wszystkich dzieci do zabawek.”
- „Cisza, spokój.”

Z przeprowadzonych badań wynika, że opinia rodziców o pracy świetlicy szkolnej na ogół jest pozytywna. Według większości badanych ilość wychowawczyń jest właściwa (106 – 73% badanych), a godziny pracy świetlicy są odpowiednie (130 – 89% badanych). Przeważająca część rodziców uważa, że jego dziecko/dzieci (122 – 82% badanych) lubi/ą lub bardzo lubi/ą uczęszczać na zajęcia świetlicowe. Niewielki odsetek twierdzi, że dziecko nie lubi świetlicy (5 – 3% badanych). Według ankietowanych wśród dzieci największą popularnością cieszą się zajęcia plastyczne (79 – 54% badanych) i swobodna aktywność (79 – 54% badanych). Duża część rodziców uważa, że dzieci najbardziej nie lubią hałasu panującego w świetlicy (87 – 60% badanych). 135 ankietowanych twierdzi (92%), że ich dziecko/dzieci czuje/ą się w świetlicy bezpiecznie. Ankietowani rodzice chętnie wypowiedzieli się na temat, co należałoby zmienić w naszej świetlicy. Przede wszystkim wielu z nich wskazuje na konieczność zwiększenia ilości pomieszczeń świetlicy – 106 (72% badanych). 60 rodziców uważa (41%), że należałoby doposażyć świetlicę w gry planszowe, sprzęt sportowy, materiały papiernicze, zabawki. 22 ankietowanych (15%) zgłosiło swoje propozycje, wśród których były m.in.: więcej zajęć ruchowych, podział dzieci na grupy wiekowe, zwiększenie ilości wychowawców, remont pomieszczeń świetlicy.

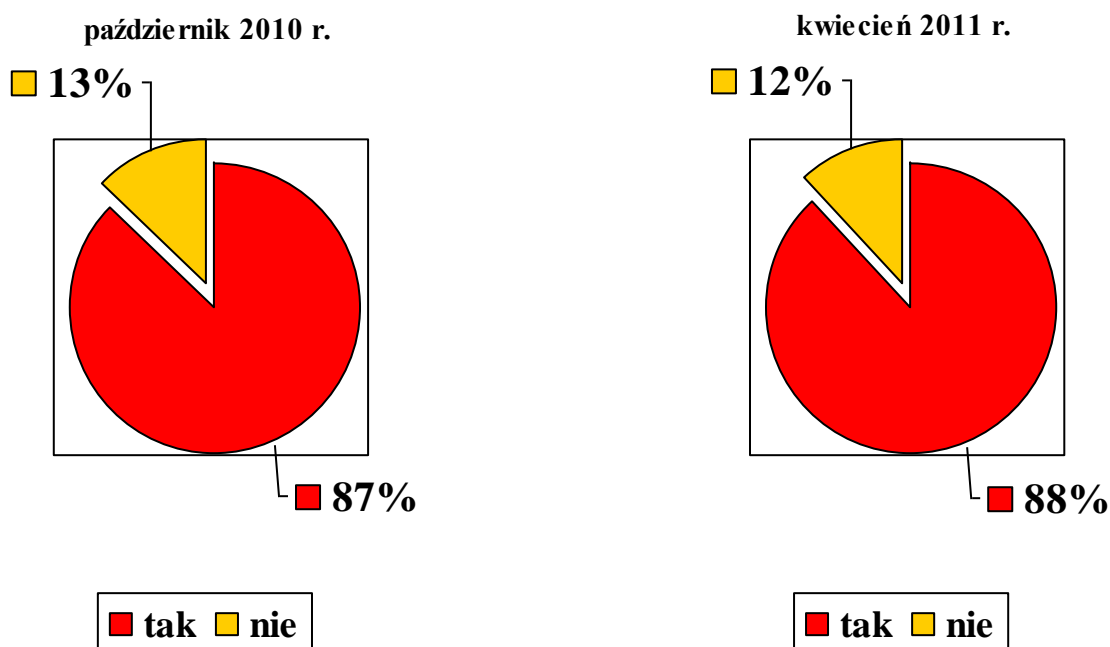
ANALIZA ANKIETY PORÓWNAWCZEJ SKIEROWANEJ DO RODZICÓW UCZNIÓW KLAS 0 I I UCZĘSZCZAJĄCYCH DO ŚWIETLICY

* W kwietniu 2011 r. wśród rodziców uczniów klas „0” i I została przeprowadzona ankieta porównawcza (zał. 10).

Objętych badaniem zostało:

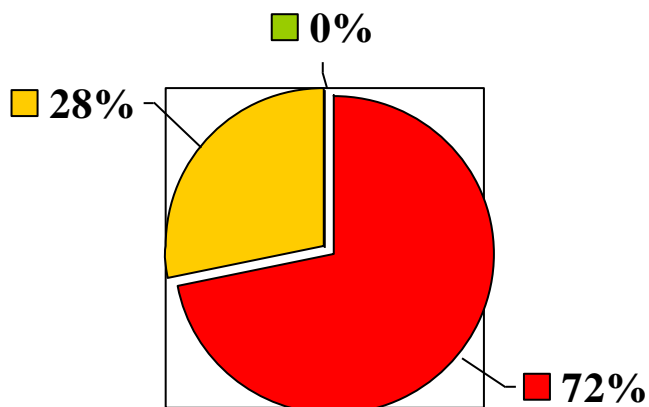
- w październiku 2010 r. – 78 rodziców
- w kwietniu 2011 r. – 92 rodziców.

1. Czy odpowiadają Panu/i godziny pracy świetlicy?

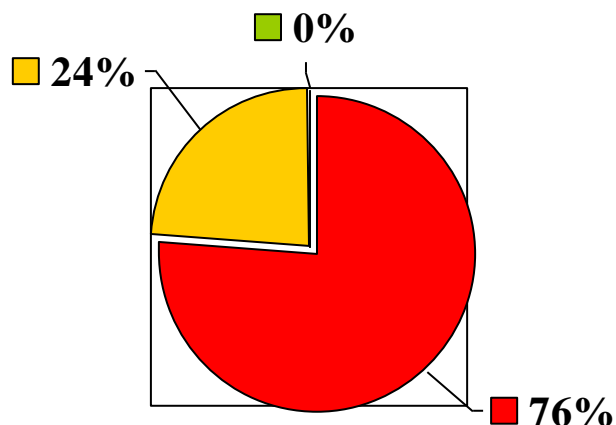

2. Czy wg Pana/i ilość wychowawców jest:

październik 2010 r.

kwiecień 2011 r.

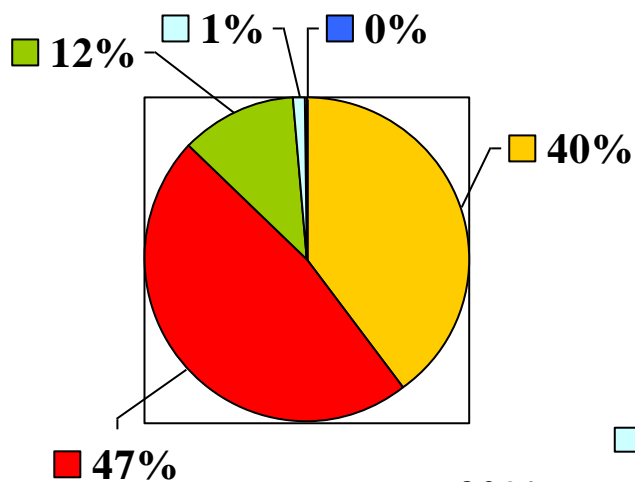
■ odpowiednia ■ zbyt mała ■ zbyt duża

■ odpowiednia ■ zbyt mała ■ zbyt duża

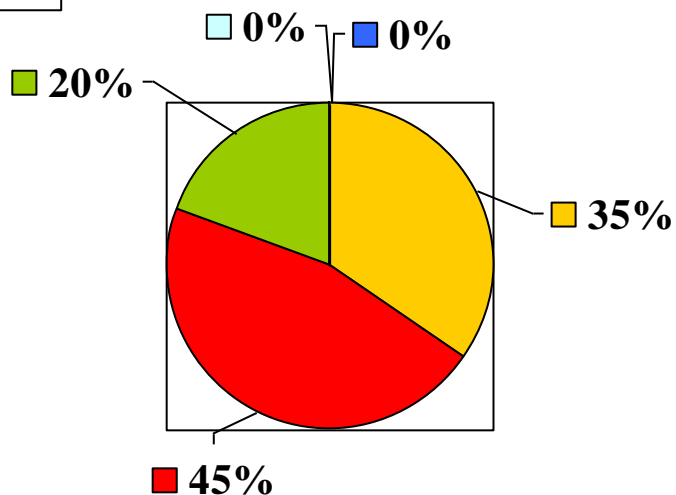
3. Czy Pana/i dziecko lubi chodzić do świetlicy?

październik 2010 r.

■ bardzo lubi ■ lubi ■ przychodzi, bo wie, że musi ■ nie lubi ■ bardzo nie lubi

kwiecień 2011 r.

■ bardzo lubi ■ lubi ■ przychodzi, bo wie, że musi ■ nie lubi ■ bardzo nie lubi

4. Jakie zajęcia w świetlicy dziecko lubi najbardziej?

rodzaj zajęć	październik 2010 r. wartość w %	kwiecień 2011 r. wartość w %
ruchowe	50%	58%
plastyczne	53%	57%
czytelnicze	10%	17%
konkursy	27%	32%
gry planszowe	42%	48%
odrabianie lekcji	20%	19%
zabawy na boisku	40%	48%
swobodna aktywność	54%	58%

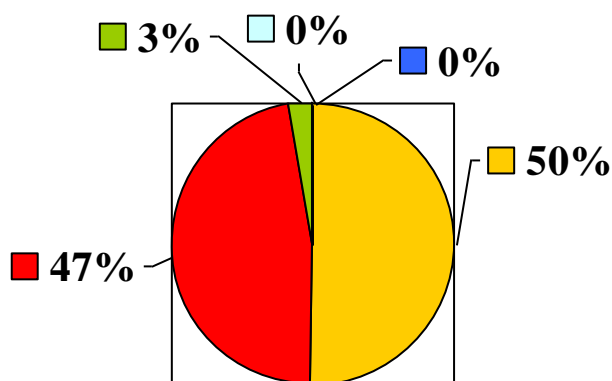
5. Czego Pana/i dziecko nie lubi w świetlicy?

	październik 2010 r. wartość w %	kwiecień 2011 r. wartość w %
hałas	50%	65%
brak swobodnego dostępu do zabawek	19%	13%
brak swobodnego dostępu do gier	13%	9%
niektórych kolegów/koleżanek	6%	13%
wychowawców	1%	1%
obowiązującego planu dnia	3%	3%
zajęć zorganizowanych	1 %	3%
odrabiania lekcji	9 %	9%
spożywania obiadów	4%	4%

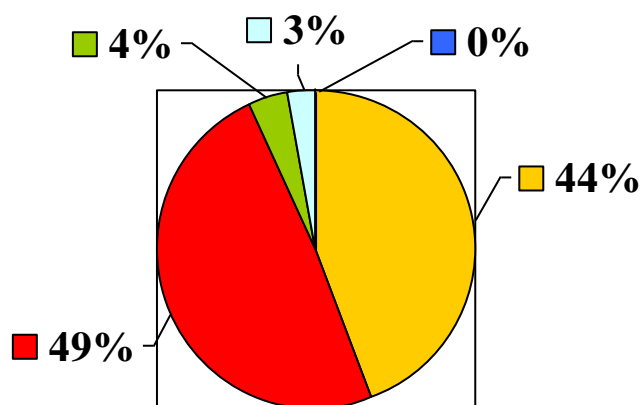
6. Czy Pana/i dziecko czuje się w świetlicy bezpiecznie?

październik 2010 r.

■ zdecydowanie tak ■ raczej tak ■ czasem tak, czasem nie ■ raczej nie ■ nie

kwiecień 2011 r.

■ zdecydowanie tak ■ raczej tak ■ czasem tak, czasem nie ■ raczej nie ■ nie

Ankieta porównawcza, przeprowadzona wśród rodziców klas 0 – I w kwietniu 2011 r. potwierdziła opinię badanych o działalności świetlicy szkolnej. Rodzice potwierdzili swoje zdanie o chęci uczęszczania dzieci na zajęcia świetlicowe, o ulubionych formach pracy, o hałasie przeszkadzającym dzieciom, jak również o poczuciu bezpieczeństwa podczas pobytu w świetlicy. Ankietowani potwierdzili, że godziny pracy świetlicy są odpowiednie. Nie zmieniła się również opinia rodziców na temat konieczności zwiększenia ilości pomieszczeń świetlicy i doposażenie jej w gry planszowe, sprzęt sportowy, materiały papiernicze, zabawki.

CAŁODZIENNA HOSPITACJA PRACY ŚWIETLICY

* Całodzienna hospitacja pracy świetlicy przeprowadzona w dniach 25 – 27 maja 2011 r. przez panie wicedyrektorki: p. Hannę Drygas i p. Annę Kucharską miała na celu ocenę realizacji celów wynikających z planu pracy świetlicy na rok szkolny 2010/2011 oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji, obserwację zajęć świetlicowych pod kątem stosowania różnorodnych metod i form pracy. Na podstawie obserwacji oraz analizy dokumentów stwierdzono, że:

- organizowane są ciekawe zajęcia plastyczne, prace uczniów eksponowane są szkole,
 - ze względu na dużą ilość wychowanków, braku wystarczającej ilości wychowawców i odpowiedniej ilości pomieszczeń organizacja pracy świetlicy nie zapewnia higienicznych i bezpiecznych warunków,
 - nieangażowanie w równym stopniu wychowanków w zajęcia;
 - „zajęcia dowolne” odbywają się bez nadzoru nauczyciela;
 - uczniowie nie zachowują ładu i porządku;
 - występują braki w bieżącej dokumentacji oraz brak aktualnego planu pracy wychowawców.
- (zał. 11 – wnioski pohospitacyjne)

WNIOSKI I REKOMENDACJE

W WYNIKU ANALIZY ZASTOSOWANYCH METOD BADAWCZYCH, OKREŚLONE ZOSTAŁY **MOCNE I SŁABE STRONY** DZIAŁALNOŚCI ŚWIETLICY SZKOLNEJ.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Czas pracy świetlicy.• Duże poczucie bezpieczeństwa w opinii dzieci i rodziców.• Realizacja funkcji dydaktycznych i wychowawczych świetlicy szkolnej spełnia oczekiwania rodziców.• Zajęcia organizowane w świetlicy szkolnej realizują potrzeby uczniów.• Prowadzone są różnorodne formy zajęć.• Realizowane są ciekawe programy edukacyjne: "Cała Polska czyta dzieciom", program terapeutyczny.• Koła zainteresowań funkcjonujące w świetlicy szkolnej.• Wykwalifikowana kadra.• Ciekawa zakładka na stronie internetowej szkoły www.sp48.internetdsl.pl.	<ul style="list-style-type: none">• Warunki lokalowe.• Zbyt duża ilość dzieci do warunków lokalowych i ilości wychowawców, co ogranicza możliwości organizacji pracy wychowawców zapewniające realizację zadań opiekuńczo – wychowawczych świetlicy szkolnej.• Hałas.• Brak podziału wiekowego dzieci.• Wyposażenie świetlicy.• Przyjmowanie do świetlicy dzieci niepracujących rodziców.• Zapis dotyczący świetlicy w Statucie Szkoły.

REKOMENDACJE, KTÓRE NALEŻY UWZGLĘDNIĆ W PLANOWANIU DZIAŁAŃ ORAZ DALSZYCH KIERUNKÓW ROZWOJU SZKOŁY:

- Należy utrzymać jak i udoskonalać dobry poziom realizacji funkcji dydaktycznych i wychowawczych świetlicy szkolnej z zastosowaniem różnorodnych metod i form pracy.
- W dalszym ciągu realizować programy edukacyjne: "Cała Polska czyta dzieciom" i program terapeutyczny oraz pracować z wychowankami na zajęciach kół zainteresowań.
- Systematycznie występować do organu prowadzącego o przyznanie dodatkowego etatu w świetlicy.
- Należy stworzyć dodatkowe pomieszczenie świetlicowe. W przypadku niemożności spełnienia tego warunku wykorzystać w pełni wolne sale lekcyjne i ująć je w tygodniowym planie świetlicy.
- Należy dokonać podziału wiekowego uczniów i opracować harmonogram pracy wychowawców świetlicy zgodny z podziałem uczniów z wykorzystaniem również wolnych sal.
- Zwiększyć środki finansowe na świetlicę szkolną w celu jej doposażenia (opłaty rodziców w wysokości 20 zł miesięcznie przeznaczać wyłącznie na potrzeby świetlicy).
- Dopracować zasady przyjmowania dzieci do świetlicy szkolnej – nie przyjmować dzieci rodziców, z których jedno nie pracuje (brak bazy lokalowej), tym bardziej, że w roku szkolnym 2011/2012 zostanie zwiększona liczba klas „0” i I.
- Zmodyfikować i uszczegółwić zapis dotyczący świetlicy w Statucie Szkoły (uwzględnić cele, zadania, zasady przyjmowania, itp.)

CZĘŚĆ II – KONCEPCJA PRACY SZKOŁY

Cel ewaluacji: Uzyskanie informacji służących poprawie procesu opracowania i realizacji koncepcji pracy szkoły.

Obszar ewaluacji: Procesy zachodzące w szkole.

Kryteria będące podstawą oceny realizacji zadań w obszarze:

Procesy zachodzące w szkole służą realizacji przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Przedmiot ewaluacji: Koncepcja pracy szkoły.

Pytania kluczowe:

1. Jakie zasady obowiązywały przy przygotowaniu koncepcji pracy?
2. W jakim zakresie w tworzeniu koncepcji pracy szkoły uczestniczyli nauczyciele?
3. Jaki był udział uczniów i rodziców w tworzeniu koncepcji pracy szkoły?
4. W jaki sposób realizowana jest koncepcja pracy szkoły?
5. Jakie jest zaangażowanie poszczególnych podmiotów szkoły w realizację koncepcji pracy?

WYNIKI EWALUACJI

* Szkoła działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy (zał. 12). Znalazła się w niej prezentacja sylwetki młodego człowieka, którego poprzez swoje działania szkoła chce ukształtować (model absolwenta). Koncepcja pracy szkoły dotyczy trzech sfer: bazy szkoły, kadry oraz działalności dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczej.

W maju 2010 r, powołane zostały zespoły zadaniowe, które miały na celu określić mocne i słabe strony oraz wypracować przykładowe zadania do realizacji w zakresie czterech obszarów:

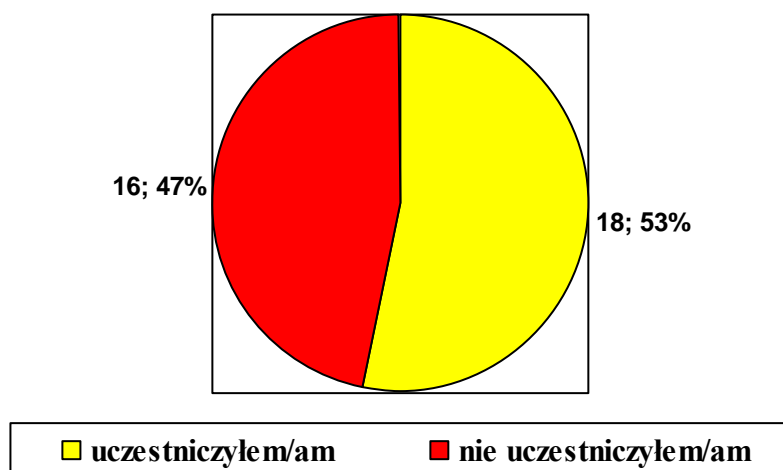
- Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły.
- Procesy zachodzące w szkole.
- Funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym.
- Zarządzanie szkołą.

W tym samym okresie rodzice uczniów klas IV – VI zostali poproszeni na zebraniach o określenie mocnych i słabych stron szkoły.

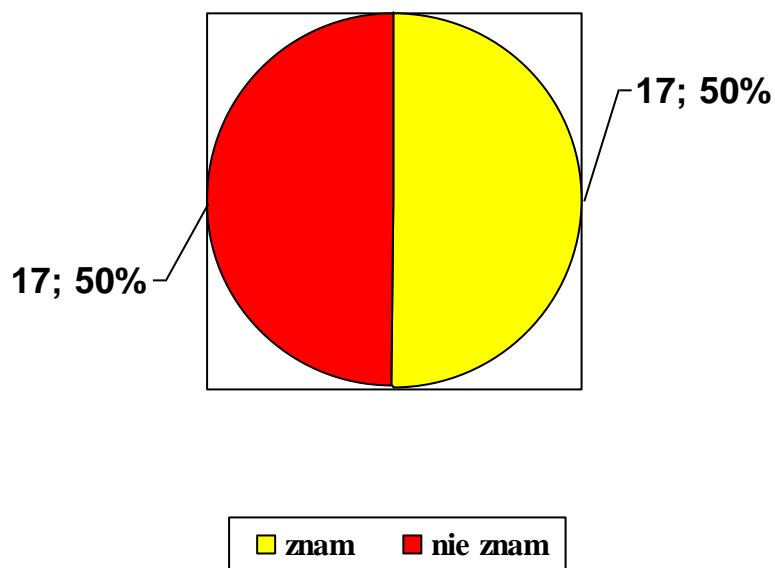
Na podstawie wywiadu z rodzicami i pracy zespołów zadaniowych została opracowana przez wicedyrektorów Koncepcja Pracy Szkoły, która została zaakceptowana przez Radę Rodziców.

W czerwcu 2011 r. wśród nauczycieli przeprowadzony został wywiad. W badaniu brało udział 34 pracowników pedagogicznych.

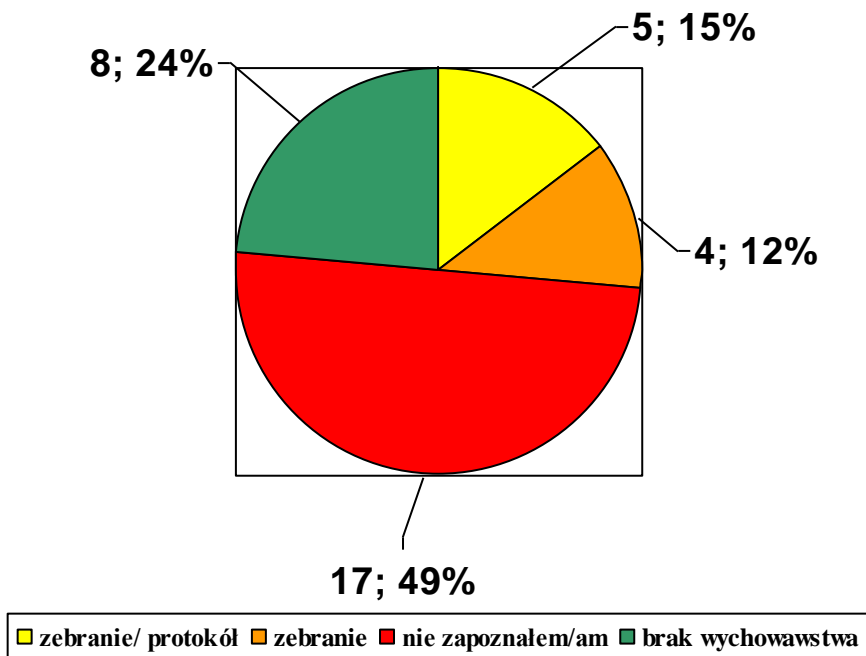
1. Czy Pan/i uczestniczył/a w tworzeniu Koncepcji Pracy Szkoły i w jakim zakresie, obszarze?

2. Czy zna Pan/i założenia Koncepcji Pracy Szkoły?

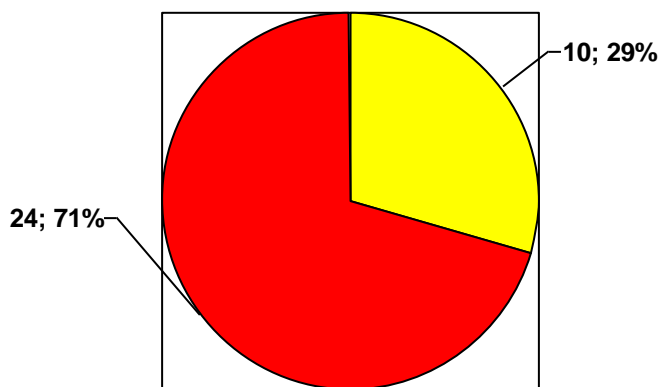
3. W jaki sposób zapoznał/a Pan/i rodziców uczniów z założeniami Koncepcji Pracy Szkoły?
W jakich dokumentach można ten fakt potwierdzić?

4. Proszę wskazać kilka działań, które są realizacją Koncepcji Pracy Szkoły.

Odpowiedź pozytywna:

- koła zainteresowań;
- współpraca ze środowiskiem;
- promocja szkoły;
- projekty przedmiotowe;
- budowa Orlika i placu zabaw;
- zmiana formy oceniania z zachowania
- tworzenie dokumentacji.

■ odpowiedź pozytywna ■ brak odpowiedzi

Z przeprowadzonego wywiadu wynika, że:

- **18** nauczycieli uważa (**53%** badanych), że uczestniczyli w tworzeniu KPSz. Tylko pięcioro z nich pamięta, w jakim zakresie.
- **17** z badanych nauczycieli (**50%**) przyznaje, że zna założenia KPSz.
- **9** nauczycieli (**26%** badanych) twierdzi, że zapoznała rodziców uczniów z założeniami KPSz na zebraniach z rodzicami z tego pięcioro, że można ten fakt potwierdzić w protokołach.
- **24** z badanych nauczycieli (**71%**) **nie potrafi wskazać działań**, które są realizacją KPSz. Pozostali nauczyciele wskazali na: działalność kół zainteresowań, współpracę ze środowiskiem, promocję szkoły, projekty przedmiotowe, budowę orlika i placu zabaw, zmianę formy oceniania z zachowania, tworzenie dokumentacji.

Z wywiadu z dyrektorem szkoły wynika, że w roku szkolnym 2010/2011 wymieniono 11 okien, zakupiono ławki i krzesła do dwóch sal, wymieniono obwojnice na I piętrze, wymieniono oświetlenie w sali gimnastycznej, doposażono kuchnię, wybudowano plac zabaw.

Uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 30 sierpnia 2010 r. (zał. 13) została zatwierdzona Koncepcja Pracy Szkoły Podstawowej nr 48 w Szczecinie na lata 2010 – 2015. Rada Rodziców pozytywnie zaopiniowała powstałą Koncepcję Pracy Szkoły.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

1. Podejmowane działania są skuteczne, gdyż pozwalają na realizację zadań wynikających z Koncepcji Pracy Szkoły, pozyskiwane są środki na wzbogacenie bazy szkoły.
2. Nie wszyscy nauczyciele czują się współtwórcami Koncepcji Pracy Szkoły, nie potrafią również wymienić jej założeń oraz działań, które są jej realizacją.
3. Rodzice uczniów w niewielkim stopniu uczestniczyli w wypracowaniu założeń Koncepcji Pracy Szkoły.
4. Uczniowie nie uczestniczyli w wypracowaniu założeń Koncepcji Pracy Szkoły.
5. Rodzice i uczniowie nie są zapoznani z założeniami Koncepcji Pracy Szkoły.

Rekomendacje

- Należy upowszechnić założenia Koncepcji Pracy Szkoły, aby znane były wszystkim podmiotom szkoły (strona internetowa, czytelnia szkolna, zebrania z rodzicami, lekcje wychowawcze).
- Nadal pozyskiwać fundusze na wzbogacenie bazy dydaktycznej i poprawę warunków lokalowych.
- Należałoby się zastanowić nad modyfikacją KPSz i nad jej pracami uwzględnić propozycje i pomysły rodziców i uczniów, uwzględnić obszar „zarządzanie” (baza i kadra).

CELE I ZADANIA ZAJĘĆ WYCHOWAWCZO-DYDAKTYCZNYCH W ŚWIETLICY

WYCHOWANIE SPOŁECZNE:

- zorganizowanie i integrowanie zespołu świetlicowego
- kultywowanie tradycji i obyczajów oraz odpowiedzialności za dobre imię rodziny, klasy szkoły
- uświadamianie roli zdrowego współzawodnictwa i współpracy w zespole
- rozwijanie koleżeństwa, wzajemnej pomocy i życzliwości podczas nauki i zabawy

WYCHOWANIE KULTURALNE I INFORMACYJNE:

- przybliżenie zasad dobrego zachowania – znaczenie słów: „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”
- organizowanie zajęć służących wyrabianiu umiejętności spostrzegania, oceniania, przeżywania, rozumienia piękna w przyrodzie, sztuce, literaturze, muzyce
- rozwijanie zamiłowania do czytelnictwa
- rozwijanie zainteresowań uczniów
- uczenie kultury słowa

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE:

- poznanie tematyki ekologicznej, ochrony przyrody, zagrożeń dla środowiska
- mobilizowanie uczniów do ochrony przyrody w swoim otoczeniu

WYCHOWANIE PROZDROWOTNE:

- kształtowanie nawyków higienicznych w odniesieniu do własnego ciała, ubioru, środowiska jako warunku dobrego samopoczucia i zdrowia
- działanie na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej, prawidłowej postawy, zgrabnej sylwetki, poprzez uprawianie sportu, propagowanie aktywnych form wypoczynku na świeżym powietrzu
- propagowanie zdrowego trybu życia poprzez prawidłowe odżywianie się

WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE:

- kształtowanie szacunku do własnego państwa, symboli narodowych, religijnych oraz pamiątek historycznych
- rozwijanie szacunku do obrzędów, zwyczajów nawiązujących do życia naszych przodków
- kultywowanie regionalnych tradycji
- uświadamianie znaczenia świąt narodowych
- uczestnictwo w uroczystościach szkolnych

PLAN PRACY DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEJ ŚWIETLICY SZKOLNEJ PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 48 W SZCZECINIE NA ROK SZKOLNY 2010/2011

POD HASŁEM: "MÓWIMY I PISZEMY POPRAWNĄ I PIĘKNĄ POLSZCZYZNĄ"

OPRACOWANY NA PODSTAWIE:

1. STATUTU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 48 W SZCZECINIE
2. PLANU PRACY DYDAKTYCZNEJ SZKOŁY, PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO I PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY NA ROK 2010/11
3. OGÓLNOPOLSKIEJ KAMPANII SPOŁECZNEJ "CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM"

PLAN OPRACOWAŁY DO REALIZACJI:

mgr Grażyna Krupa

mgr Karolina Mularczyk

Tydzień	Cykl tematyczny	Zajęcia umysłowe Zajęcia czytelnicze	Zajęcia plastyczno- techniczne	Zajęcia ruchowe	Zajęcia terapeutyczne
WRZESIEŃ- MIESIĄCEM BEZPIECZEŃSTWA					
I	<p>Wspomnienia z wakacji.</p> <p>Poznajemy zasady obowiązujące w świetlicy.</p> <p>Dbamy o nasze bezpieczeństwo.</p> <p>Poznajemy się lepiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „ Jak spędziliśmy wakacje” – swobodne wypowiedzi dzieci. ▪ Opowiadanie przeżyć wakacyjnych. Zapoznanie z mapą Polski - wspólne odszukanie wakacyjnych miejscowości, oznaczenie na "wakacyjnej mapie Polski". ▪ Wspólne tworzenie wakacyjnych rebusów i zagadek - zabawa słowem. Dawne i współczesne środki lokomocji: lektyka, koń, dyliżans, kareta, wóz, samochód, autobus, tramwaj, samolot. Zapis poznanych słów (kl. III). ▪ Zapoznanie z zasadami obowiązującymi w świetlicy. ▪ Poznajemy wyposażenie sali. ▪ zapoznanie z regulaminem świetlicy. ▪ Rozmowy indywidualne i grupowe na temat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspomnienia z wakacji – praca farbami. ▪ „Dywan utkany polnymi kwiatami” – praca z wykorzystaniem bibuły, gazet, papieru - dekorowanie świetlicy. ▪ Podziwiane na wakacjach-motywy folklorystyczne - malowanie zgodnie z kolorystyką charakterystyczną dla danego regionu Polski. ▪ „To co lubię, to co kocham”- praca techniką collage 	<p>Gry i zabawy integrujące grupę.</p> <p>Zabawy ruchowe: orientacyjno-porządkowe.</p> <p>Gry i zabawy rekreacyjne na boisku szkolnym.</p> <p>Zabawy integracyjne</p>	<p>Zajęcia socjoterapeutyczne „Witaj w świetlicy”</p>

		<p>poszanowania sprzętu, zabawek, gier.</p> <ul style="list-style-type: none"> Przyjęcie nowych uczniów do społeczności świetlicowej, powitanie 5-latków, otoczenie szczególną pomocą koleżeńską młodszych kolegów. 			
II	<p>Bezpieczeństwo na drogach i ulicach.</p> <p>Bezpieczni w szkole-</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowa z dziećmi na temat bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach. Odblaski- ważny element przy tornistrze. Zagadki o tematyce ruchu drogowego. Praca policjanta – gromadzenie słownictwa związanego z zawodem Przypomnienie zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły: korytarzu, toalecie, sali gimnastycznej. Otoczenie szczególną opieką najmłodszych wychowanków świetlicy w czasie posiłków, korzystania z toalety, zajęć tematycznych. Rozmowa z wychowankami z II, III klas na temat potrzeby 	<ul style="list-style-type: none"> „Bądź bezpieczny na drodze” – praca farbami. „Znaki drogowe”- wydzieranka z kolorowego papieru „sygnalizator uliczny”- wycinanka z kolorowego papieru Grupowanie znaków drogowych: ostrzegawcze, informacyjne, nakazu, zakazu. Kolorowanie znaków drogowych (kl. I). Wykonanie stojących znaków drogowych (kl. II i III). 	<p>Spacery. Gry i zabawy integrujące grupę.</p> <p>„ Na skrzyżowaniu”- zabawy w ruch uliczny- reakcja na sygnały muzyczne.</p>	<p>Usprawnianie percepcji wzrokowej :</p> <p>-układanie obrazków z części,</p> <p>-wyszukiwanie podobieństw i różnic między obrazkami,</p>

		pomagania innym w codziennych sytuacjach.			
III	<p>Żyj zdrowo</p> <p>Higiena na co dzień</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa na temat znaczenia zdrowia i czynników warunkujących prawidłowy rozwój. ▪ Stworzenie przez dzieci menu na temat „Zdrowa żywność – zdrowe ciało”. ▪ Rozwiązywanie zagadek o tematyce zdrowotnej . Praca pielęgniarki szkolnej – czy jest ważna ?- burza mózgów. ▪ Recepta na ciszę – wypisanie przyczyn hałasu w świetlicy, tworzenie recepty na ciszę podczas pobytu w świetlicy ▪ Rozmowa na temat mycia rąk przed posiłkiem, konieczności picia ze swojego kubka. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonanie pracy plastycznej na temat zdrowej żywności „Moje ulubione owoce i warzywa” ▪ Ozdabiamy naszą świetlicę – wykonywanie jesiennej dekoracji. ▪ „W zdrowym ciele zdrowy duch” plastyczna interpretacja powiedzenia 	<p>Gry i zabawy rekreacyjne na boisku szkolnym.</p> <p>Zajęcia ruchowe w sali zabaw (berek, zabawy z piłką, ćwiczenia równoważne na piankach).</p> <p>Zabawy ruchowe na powietrzu</p>	<p>Ćwiczenia orientacji przestrzennej:</p> <p>- wyrobienie i utrwalenie orientacji w schemacie własnego ciała oraz osoby stojącej naprzeciw,</p> <p>-określanie położenia przedmiotów w przestrzeni (na, pod, za, przed itp.).</p>

IV	Sprzątanie Świata. Książka mój przyjaciel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa na tematy: „Co to jest ekologia?”, segregacja śmieci i „Jak dbać o naszą planetę?” ▪ Kontynuowanie w świetlicy ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Nasz czysty las” – malowanie farbami plakatowymi. ▪ Ozdabiamy naszą świetlicę – wykonywanie jesiennej dekoracji. ▪ Projektowanie okładki do wysłuchanej bajki 	Gimnastyka przy muzyce. Gry i zabawy rekreacyjne na boisku szkolnym. Rytmiczne skandowanie wybranego fragmentu książki	Ćwiczenia percepcji słuchowej : -kształtowanie wrażliwości słuchowej: - rozpoznawanie różnych dźwięków z otoczenia,
<i>PAŹDZIERNIK – MIESIĄCEM MATEMATYKI</i>					
I	Z matematyką za pan brat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Układamy wiersze o tematyce matematycznej ▪ Sudoku- moja nowa pasja ▪ Rozgrywki warcabowe i szachowe ▪ Konstruowanie gier matematycznych- praca grupowa ▪ konkurs na mistrza łamigłówek matematycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cyferki wyklejane metodą wydzieranki ▪ ozdabianie plansz do skonstruowanych gier matematycznych 	Gry i zabawy w sali zabaw Zabawy ruchowe przy muzyce	Muzykoterapia- zabawy przy muzyce: - „kamień”, „motyl”, „nakręcane zabawki”
II	Dzień Edukacji Narodowej.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „DEN – co to za święto?” – rozmowa z dziećmi. ▪ Rozmowa na temat różnych pracowników oświaty. ▪ Redagowanie życzeń dla wychowawców klas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Laurki dla naszej Pani – technika dowolna. ▪ Kwiatek dla Nauczyciela – projektowanie prostych form użytkowych. ▪ Wręczenie 	Gry i zabawy na świeżym powietrzu (dwa ognie, piłka nożna, piłka siatkowa). Ćwiczenia	Doskonalenie sprawności grafomotorycznej – - zamalowywanie małych powierzchni,

	„Sposób na szóstkę”	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doskonalenie głośnego czytania wdrażanie techniki samodzielnego i systematycznego uczenia się, estetyka prowadzenia zeszytów i szanowanie podręczników. 	<p>wykonanych upominków wszystkim pracownikom szkoły.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Konkurs na najstaranniej pokolorowany obrazek. 	kształtujące prawidłową postawę ciała (ćwiczenia korekcyjne)	
III	<p>Polska Złota Jesień.</p> <p>Słucham i rozumiem innych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czytanie wiersza pt. „ Na straganie” Jana Brzechwy z podziałem na role. ▪ Zagadki o tematyce jesiennej. ▪ Słuchanie wierszy o jesieni. ▪ „Przyjacielska dłoń”- szanuję , pomagam ,jestem wzorem dla swoich młodszych kolegów- rozmowa kierowana o bezpieczeństwie, akceptacji , tolerancji. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonywanie rekwizytów do inscenizacji wiersza „Na straganie”. ▪ Ludziki wykonane z darów jesieni. ▪ „Kolory jesieni” – praca z farbami. ▪ „ Jesienne pawie oczka”- wykonanie pawia w jesiennych barwach. ▪ Wystawa prac „Dary jesieni” 	<p>Spacery do parku. Obserwacja zmian zachodzących w przyrodzie. Zbieranie darów jesieni.</p> <p>„Mój pierwszy zielnik”- zasuszamy zebrane na spacerze dary jesieni.</p> <p>Zabawy ruchowe zaspakajające potrzebę bezpieczeństwa.</p>	<p>Terapeutyczna rola ekspresji słownej i ruchowej – przedstawienie na podstawie wiersza „Na straganie”</p>
IV	Światowy Tydzień Zwierząt.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ . Zwierzęta, które znamy – rozwiązywanie i tworzenie zagadek, krzyżówek, rebusów. ▪ Rozmowy na temat naszych domowych zwierząt oraz na 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Moje ulubione zwierzę” – technika dowolna. ▪ Mozaika ze zwierzakiem – praca z wykorzystaniem materiałów sypkich. 	<p>Zabawy ruchowe – naśladowanie ruchów zwierząt.</p> <p>Gry i zabawy w sali zabaw.</p>	<p>Doskonalenie sprawności grafomotorycznej – korygowanie nieprawidłowych nawyków ruchowych</p>

		temat sprawowania nad nimi opieki . Cechy dobrego opiekuna.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Zapach jesieni” – układanie bukietów z darów jesieni 		występujących w czasie pisania: -kopiowanie rysunków, -pogrubianie konturów, -wodzenie po wzorze,
<i>LISTOPAD – MIESIĄCEM HISTORII</i>					
I	Dzień Wszystkich Świętych i Święto Zmarłych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pielęgnacja polskich tradycji. Wyjaśnienie symboliki i znaczenia tych świąt. ▪ Nauka odpowiedniego zachowania w miejscach pamięci. ▪ Słuchanie czytanych przez nauczyciela wierszy. ▪ Wysłuchanie opowieści pt.: "Zaduszek". Próba indywidualnego układania zdań związanych z dniem 01.11 i 02.11. ▪ Obrzędy Halloween w Polsce i na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonanie ozdobnych lampionów. ▪ „Wariacje na temat liści” – wykonywanie jesiennych liści różnymi technikami. ▪ Praca plastyczna "liściaste pieczęcie". ▪ rysowanie wesołych dyń, duszków , czarownic i stworów. 	Gry i zabawy w sali zabaw. Wyciągi rzędów.	Ćwiczenia rozwijające koncentrację uwagi: „lustro”, „labirynt”
II	Święto Niepodległości.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wyjaśnienie znaczenia Święta Niepodległości. ▪ Poznanie legendy o powstaniu państwa polskiego. Znaczenie symboli narodowych: hymnu, godła, flagi. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ojczyzna w twórczości dzieci – różne techniki. ▪ Wykonanie z bibuły wybranego symbolu narodowego. ▪ „Pani Jesień” – portret jesieni. 	Ćwiczenia wyrabiające zmysł równowagi. Ćwiczenia rzutne.	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ojczyzna naszym drugim domem" - burza mózgów. Odszukiwanie na mapie poprzednich i aktualnych stolic Polski. 			
III	Rozwijamy nasze hobby i zainteresowania.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa na temat: „Czas wolny-jak go pożytecznie wykorzystać?" ▪ „Formy spędzania czasu wolnego" – burza mózgów. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Jeżyk wśród liści” – przedstawienie środkami plastycznotechnicznymi ciekawych układów dekoracyjnych 	Gry i zabawy w sali zabaw	Terapeutyczna rola ekspresji słownej i ruchowej- Wypisanie, rysowanie zainteresowań na wizytówkach i wzajemne dobieranie się wg wspólnych pasji - odgrywanie scenek pantomimicznych ukazujących zainteresowania i pasje hobbystyczne poszczególnych grup.
IV	Przeciwdziałanie agresji – Sztuka rozwiązywania konfliktów.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa na temat rozwiązywania konfliktów bez przemocy. ▪ Opanowanie i przezwyciężanie złości i agresji poprzez ćwiczenia „kartki złości”. „Słoneczko przyjemności” na podstawie książki R. Portmann „Gry i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Martwa natura – malowanie farbami, pastelami. ▪ Samodzielne prace dzieci różnymi technikami. ▪ Kolorowanie w konturze. 	Gry i zabawy w sali zabaw. Spacery po okolicy.	Zajęcia socjoterapeutyczne „Kiedy dopada nas złość”

		zabawy przeciwko agresji.			
GRUDZIEŃ- MIESIĄCEM SZTUKI					
I	Mikołajki.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Święty Mikołaj – pochodzenie święta. ▪ Pamiętamy aby sprawiać przyjemność bliskim. Sposoby przekazywania sobie upominków. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Portret Mikołaja – różne techniki. ▪ Upominek dla najbliższych. ▪ Wykonywanie świątecznych elementów dekoracyjnych. 	<p>Zabawy ruchowe z wykorzystaniem balonów.</p> <p>Zabawy ruchowe przy muzyce.</p>	<p>Doskonalenie sprawności grafomotorycznej ćwiczenia płynnych, rytmicznych, ciągłych ruchów pisarskich: - obrysowywanie szablonów, rysowanie szlaczków,</p>
II	Jestem zdolny – moje mocne strony.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jakim mam uzdolnienia?" – odkrywanie swoich „mocnych” stron. ▪ Rozmowa na temat: „Które moje cechy, zdolności mogą być prezentem dla drugiej osoby ode mnie?” ▪ Świat baśni i bajek: moje ulubione baśnie i bajki, dobre i złe postacie bajkowe, morały zawarte w bajkach. Układamy bajkę - historyjka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Anioły – nasi skrzydlaci przyjaciele” – praca z masy solnej. ▪ Wykonywanie świątecznych elementów dekoracyjnych. 	<p>Gimnastyka poranna przy muzyce.</p> <p>Zabawy ruchowe w sali zabaw</p>	<p>Relaksacja przy muzyce. Zajęcia socjoterapeutyczne rozwijające poczucie własnej wartości.</p>

		obrazkowa, inscenizacja.			
III	Zwyczaje wigilijne.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pielęgnacja polskich tradycji – Święta Bożego Narodzenia. ▪ Wigilia dawniej i dziś. ▪ Redagowanie życzeń świątecznych ▪ Czytanie opowiadań i wierszy dotyczących Świąt Bożego Narodzenia. ▪ Przypomnienie zasad bezpieczeństwa w czasie zabaw zimowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonywanie różnych ozdób choinkowych. ▪ Ozdabianie świetlicy. ▪ Wykonywanie kartek świątecznych – różne techniki- praca w grupach, indywidualna pomoc najmłodszym. 	<p>Świąteczne kalambury.</p> <p>Zabawy ruchowe przy muzyce.</p>	<p>Usprawnianie percepcji wzrokowej – wykonywanie dyktand graficznych</p>
<i>STYCZEŃ – MIESIĄCEM JĘZYKA ANGIELSKIEGO</i>					
I	<p>Nowy Rok.</p> <p>Zabawy karnawałowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapoznanie z wierszem J. Kirsta „Dwunastu braci”. ▪ Zapoznanie z przysłowiami związanymi z poszczególnymi miesiącami. ▪ Wyszukiwanie w słowniku języka angielskiego słownictwa związanego z karnawalem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zimowe krajobrazy – różne techniki. ▪ Wykonywanie masek na zabawę karnawałową. ▪ Ozdabianie świetlicy. 	<p>Zabawy ruchowe w sali zabaw.</p> <p>Tańce „dyskotekowe”.</p>	<p>Usprawnianie grafomotoryki u dzieci wykonywanie ćwiczeń według H. Tymichowej,</p>
II	Dzień Babci,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pogadanka o potrzebie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Portret moich 	Spacery.	utrwalanie

	Dzień Dziadka.	<p>okazywania szacunku i serdeczności dla ludzi starszych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ „Moja babcia, mój dziadek” – rozmowa z dziećmi. ▪ „Jak okazać wdzięczność babciom i dziadkom?” – burza mózgów, praca w grupach. Prezentacja pomysłów. ▪ Pisanie życzeń dla babci i dziadka (w języku polskim i angielskim) na przygotowanych kartkach przez uczniów kl. II, III 	<p>dziadków”</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ upominek dla babci i dziadka ▪ Laurka dla babci - własna inwencja twórcza, technika wykonania dowolna. 	<p>Przyzwyczajenie do częstego przebywania zimą na świeżym powietrzu – hartownie organizmu. Ćwiczenia ogólnorozwojowe w sali zabaw</p>	<p>pamięciowych mechanizmów mowy: - nauka wierszy, rymowanek,</p>
IV	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeciwdziałanie agresji – Sztuka przyjaźni. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uczenie życzliwości i szacunku dla innych. ▪ Rozmowa na temat roli przyjaźni i koleżeństwa. ▪ Uczymy się żyć w przyjaźni. „Jaki powinien być prawdziwy przyjaciel”. ▪ Określenie cech dobrego przyjaciela. ▪ Pogadanka na temat: BEZPIECZEŃSTWO PODCZAS FRII ZIMOWYCH-dostrzeganie zagrożeń zabaw koło drogi i na zamrożonej rzece - 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prace plastyczne o tematyce zimowej – różne techniki. ▪ „Zimowe drzewo” – praca z bibuły. 	<p>Zabawy na śniegu.</p> <p>Zabawy ruchowe w sali zabaw.</p>	<p>Utrwalanie znajomości zasad pisowni :</p> <ul style="list-style-type: none"> – domino ortograficzne – detektywek ortografek

		Historyjka obrazkowa „Niebezpieczna zabawa”			
LUTY – MIESIĄCEM INFORMATYKI					
I	Dbamy o nasze bezpieczeństwo i zdrowie – Uwaga komputer! Uwaga Internet!	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa kierowana z dziećmi na tematy: „Ile i jak korzystać z komputera, Internetu?”; ▪ „Zagrożenia wynikające z używania Internetu.” 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet źródłem wiedzy- plakat 	Ćwiczenia ruchowe przy muzyce	Zajęcia grafomotoryczne wg Tymichowej, ukryte obrazki
II	Walentynki	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pogadanka na temat: „Tradycja obchodów Dnia Zakochanych” ▪ Czytanie życiorysu świętego Walentego ▪ Walentynki - wzajemne obdarowywanie się prezentami ▪ zorganizowanie świetlicowej „poczty walentynkowej” 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Serca upominki – prace dowolne. ▪ pomoc w wykonaniu i ozdabianiu walentynkowej skrzynki ▪ wykonanie kartek Walentynkowych i drobnych upominków na kiermasz ▪ zorganizowanie międzyszkolnego konkursu „Walentynka” 	Zabawy ruchowe przy muzyce	Zajęcia muzykoterapeutyczne- Ćwiczenia wyrabiające poczucie świadomego ruchu
III	Bezpieczna zima.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pogadanka na temat bezpieczeństwa w czasie ferii. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „ Płatki śniegu” – wycinanie nożyczkami. 	Gry i zabawy z piłką	doskonalenie wypowiedzi dziecka: - utrwalanie poprawnej artykulacji

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Moje zdrowie w moich rękach” -odpowiedzialne zachowanie, higiena. ▪ Zwrócenie uwagi na cykliczność pór roku; określenie charakterystycznych cech zimy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Zimowe sporty” – technika dowolna. 	Zabawy muzyczno-ruchowe z piosenką „Dzwonki sań”.	głosek, wdrażanie do mowy zdaniowej, wzbogacanie czynnego słownika dziecka, opowiadanie treści obrazków, historyjek obrazkowych.
IV	Ferie Zimowe				
MARZEC- MIESIĄCEM JĘZYKA POLSKIEGO					
I	Święto wszystkich kobiet.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa na temat: „Dlaczego obchodzimy to święto?”. ▪ Sylwetki sławnych kobiet. ▪ Kto jest damą, a kto dżentelmenem – zasady dobrego zachowania względem kobiety. ▪ Kształtowanie umiejętności składania życzeń. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonanie laurki dla pań, mam, sióstr. ▪ „Tulipan” - technika orgiami. ▪ Kwiaty dla pań wycinanka witrażowa. ▪ Laurka dla pań – technika dowolna. 	Ćwiczenia ruchowe w sali zabaw	ćwiczenia płynnych, rytmicznych, ciągłych ruchów pisarskich: - obrysowywanie szablonów, rysowanie szlaczeków, łączenie wyznaczonych punktów linia ciągła,

II	Witaj Wiosno!	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Co zmienia się w przyrodzie na wiosnę?” – rozmowa kierowana z dziećmi. ▪ Prawidłowe rozpoznawanie i nazywanie pierwszych kwiatów wiosennych. ▪ „Dlaczego wiosną jest tak pięknie?” – swobodne wypowiedzi dzieci. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Wiosenne Kwiaty” - malowanie farbami. ▪ Wykonywanie witraży. ▪ Konkurs na temat: „Pierwsze oznaki wiosny”. 	<p>Zabawy ruchowe- ćwiczenia z piłką. Spacery. Obserwacja zmian zachodzących w przyrodzie.</p>	<p>Ćwiczenia oddechowe i relaksacyjne przy muzyce.</p>
III	Szczecin – moje miasto	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpoznawanie najciekawszych zabytków Szczecina na podstawie fotografii, pocztówek. ▪ Przedstawiamy nasze miasto innym – reklama Szczecina. Praca w grupach. ▪ Czytamy legendy szczecińskie ▪ Wyszukiwanie w internecie wiadomości o naszym mieście 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szczecińskie zabytki – kolorowanie gotowych wzorów, rysunki samodzielne. ▪ Gryf- herb Szczecina,- wyklejanka 	<p>Gimnastyka przy muzyce. Zabawy muzyczno-ruchowe z piosenką</p>	<p>różnicowanie wyrazów podobnie brzmiących, wymyślanie rymujących się wyrazów, uzupełnianie zdań i wyrazów / brakujące litery i wyrazy/.</p>

IV	Nasze zdrowie zależy od nas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czytanie ze Świerszcyka przysłów dotyczących zdrowia. ▪ „W polu, w ogrodzie i na naszym stole” -zapoznanie z opowiadaniem ▪ Przypomnienie zasad kulturalnego zachowania się podczas jedzenia. ▪ „Żyjemy zdrowo”- zwrócenie uwagi na właściwe odżywianie – nie się, higienę, uprawianie sportu.- pogadanka ▪ Znaczenie spożywania warzyw i owoców- swobodne wypowiedzi dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obrazkowy jadłospis- wydzieranka, naklejanka. ▪ „Sport, ruch, świeże powietrze to zdrowie” - wykonanie plakatu tematycznego - malowanie farbami. ▪ Witaminy, a zdrowie człowieka - technika dowolna. 	Ulubione zabawy ruchowe – propozycje dzieci	Usprawnianie percepcji wzrokowej- układanie przysłów o zdrowiu z rozsypanki wyrazowej Rozwiązywanie krzyżówek, których hasłem są wyrazy mówiące o zdrowiu
<i>KWIECIEŃ- MIESIĄCEM PRZYRODY</i>					
I	Powrót skrzydlatych przyjaciół	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Ptasie radio” J.Tuwim. Zapoznanie z wierszem, głośne, wspólne czytanie ▪ konkurs na najsprawniejszego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prace plastyczne o tematyce wiosennej- różne techniki. ▪ Ptaki” – kompozycje przestrzenne, praca 	Zabawy z nietypowymi przyborami według inwencji nauczyciela i	Naśladowanie zachowań ptaków – zabawy głosem i ciałem. Krzyżówki, łamigłówki ...

		<p>naśladowcę.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy z mapą – śledzenie ptasich wędrówek. ▪ Jak gniazdują ptaki? – pogadanka z dziećmi. ▪ Ptasie jaja – praca z albumami przyrodniczymi. 	<p>techniką origami.</p>	<p>uczniów.</p>	
II	<p>Urok kwitnących sadów- Dzień Ziemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpoznanie gat. drzew owocowych i nazywanie ich. ▪ Czytanie wierszy o pięknie wiosennych sadów. ▪ DZIEŃ ZIEMI – swobodne wypowiedzi dzieci na temat: jak szanujemy naszą planetę. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prace plastyczne o tematyce wiosennej. ▪ „Kwitnące drzewo” – praca wg wzoru. ▪ Wiosna w sadzie – biedronka, motyl – wycinanie wg wzoru. ▪ Praca zbiorowa – Nasza planeta. 	<p>Ćwiczenia ruchowe w sali zabaw z wykorzystaniem sprzętu sportowego</p>	<p>Ćwiczenia grafomotoryczne. Rozwiązywanie zagadek związanych z wiosną. Rebusy, krzyżówki – w rozwiązywaniu nazwy drzew owocowych.</p>
III, IV	<p>Przygotowanie do Świąt Wielkanocnych.</p> <p>Zwyczaje wielkanocne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wysyłamy kartki świąteczne do najbliższych – umiejętne adresowanie kopert, zapoznanie z nazwą: adresat, nadawca, znajomość adresów. ▪ Szukanie i czytanie ciekawostek na temat Świąt Wielkanocnych. ▪ Świąconka, Śmigus – dyngus, Pisanki oraz inne ... – dyskusja na temat kultywowania tradycji w naszych domach. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonanie elementów świątecznej dekoracji świetlicy ▪ „Świąteczny zwierzyniec” kurczaczki, zajęczki, baranki – różne techniki. ▪ Zajęc z podarunkiem – praca przestrzenna. ▪ Pisanki – kraszanki – samodzielnie przygotowujemy 	<p>. Zabawy muzyczno-ruchowe</p>	<p>Usprawnianie percepcji wzrokowej</p> <p>układanie obrazków z części,</p> <p>wyszukiwanie podobieństw i różnic między obrazkami,</p>

			<p>święteczny koszyk.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Palma wielkanocna – praca przestrzenna. 		
MAJ- MIESIĄCEM BEZPIECZEŃSTWA					
I	<p>Majowe święta: Święto Pracy. Dzień Flagi. Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uwrażliwianie na wartości związane z Ojczyzną. ▪ Nasze symbole narodowe: godło, flaga. Rozmowa na temat ich poszanowania. ▪ Wzbogacanie słownictwa dzieci o terminy dotyczące historii Świąt Majowych. ▪ Pogadanka na temat rangi tych świąt w ich domach. ▪ Jak obchodzili te święta ich rodzice a jak dziadkowie? – dyskusja. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonanie płaskorzeźby godła – wyklejanie plasteliną. ▪ Gołąb – symbol pokoju. Odrysowywanie od szablonu, wycięcie i łączenie elementów ptaka. 	<p>Gry i zabawy zespołowe na świeżym powietrzu</p>	<p>Kształtowanie świadomości ortograficznej- konstruowanie gier tematycznych</p>
II	<p>„Nie zbłądzi ten kto czyta”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Książka dawniej i dziś. ▪ Jak powstaje książka? ▪ Wyjaśnienie pojęć: druk, autor, pisarz, ilustrator, okładka, ilustracja. ▪ Dlaczego warto czytać książki – rozmowa dziećmi. ▪ Prezentacja przez dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonanie ilustracji do przeczytanego przez nauczyciela opowiadania lub do samodzielnie wybranej książki, opowiadania, wiersza. ▪ Mój ulubiony bohater 	<p>Spacery i zabawy ruchowe na powietrzu.</p>	<p>Zajęcia z elementami muzykoterapii- Zabawy muzyczno-ruchowe (ilustrowanie ruchem treści utworu muzycznego).</p>

		<p>swoich ulubionych książek.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa n\t szanowania książek. ▪ Mój ulubiony bohater książkowy- prezentacje słowne i pozawerbalne, ▪ konkurs czytelniczy- wybieramy mola książkowego. 	<p>książkowy” – praca plastyczna techniką collage.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonanie zakładki do książki- ozdabianie według własnego pomysłu 		
III	Dzień Matki.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czytanie opowiadań i wierszy związanych z tematyką dnia matki – doskonalenie czytania ze zrozumieniem. ▪ Próby napisania wiersza dla mamy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonanie upominku dla mamy –propozycje dzieci. ▪ „Zamek dla mamy i taty” – praca z kartonów, opakowań, rolek. 	<p>Gry i zabawy ruchowe w sali zabaw.</p> <p>Gry zespołowe na świeżym powietrzu z wykorzystaniem sprzętu sportowego</p>	<p>Ćwiczenia ruchowe dla dzieci z obniżonym poziomem graficznym</p>
IV	Moja rodzina. Bądź bezpieczny w domu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Jak okazywać szacunek i miłość w rodzinie” – rozmowa kierowana. ▪ „Czy pomagam w domu moim rodzicom? „Jakie mam obowiązki?” - rozmowa kierowana. ▪ Historia swojego imienia. Wyszukiwanie znaczenia swojego imienia w książkach. ▪ Zachowanie bezpieczeństwa w domu – rozmowa kierowana 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Portret mojej rodziny” – technika dowolna. ▪ Kolory wiosny- prace plastyczne. ▪ Bezpieczny dom- wykonanie plakatu techniką dowolną 	<p>Gry zespołowe. Spacer i zabawy ruchowe na powietrzu.</p>	<p>ćwiczenia manualne: - doskonalące sprawność grafomotoryczną - nawlekanie koralików, przewlekanie sznurków, tasiemek,</p>

CZERWIEC-MIESIĄCEM SPORTU

I	<p>Międzynarodowy Dzień Dziecka.</p> <p>Dzień sportu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Dzieci różnych narodowości” – rozmowa z dziećmi, oglądanie zdjęć, albumów itp. ▪ Zapoznanie z prawami dziecka (Karta Praw dziecka) np., prawem do miłości, szacunku, zaspakajania potrzeb fizycznych i psychicznych, wyrażania niezadowolenia, własnego zdania. ▪ Zapoznanie dzieci z jedynym odznaczeniem nadawanym dorosłym przez dzieci (Order Uśmiechu). ▪ Sztuka przegrywania i postawa „fair play” ▪ Rozmowa z dziećmi na temat: „Moje ulubione zabawy”, „Co to znaczy grać fair play”. ▪ Zwrócenie uwagi na umiejętność przegrywania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projektowanie własnego orderu – technika dowolna; wręczenie orderu wybranej, dorosłej osobie; ▪ „Miłość” - praca techniką collage ▪ „Sport to zdrowie” – technika dowolna. ▪ „Sport na papierze” oraz „Moja ulubiona dyscyplina sportowa” – różne techniki plastyczne. 	<p>Gry i zabawy rekreacyjne na boisku szkolnym.</p>	<p>Zabawy relaksujące przy muzyce</p>
II	<p>Cudze chwalicie, swego nie znacie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Z czego mogą być dumni Polacy?” – rozmowa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Kolory lata” – praca z farbami. 	<p>Gry i zabawy na boisku szkolnym:</p>	<p>Kształtowanie świadomości</p>

		<p>kierowana.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gdzie warto pojechać w czasie wakacji?” – propozycje dzieci. ▪ Polskie Tatry – pokaz slajdów. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Wzburzone morze” – tworzenie z pasków papieru dynamicznej kompozycji. 	<p>dwa ognie, piłka nożna. Spacery, obserwujemy zmiany zachodzące w przyrodzie.</p>	<p>ortograficznej- rozwiązywanie krzyżówek i rebusów z trudnościami ortograficznymi</p>
III	<p>Dzień Ojca. Witajcie „bezpieczne” wakacje!</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Redagowanie życzeń dla Taty. ▪ „Wakacyjne przestrogi” - rozmowa z dziećmi na temat bezpiecznego zachowania w czasie wakacji. ▪ Przypomnienie numerów alarmowych. ▪ Co przyniósł nam rok?-refleksje nad doświadczeniami i przeżyciami w kończącym się roku szkolnym. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Laurka dla Taty-technika dowolna ▪ „Moje wymarzone wakacje” – technika dowolna. 	<p>Gry i zabawy ruchowe na boisku szkolnym.</p>	<p>„Zgubiłem się” – zabawa dramowa Zajęcia z elementami socjoterapii – „Moje emocje”</p>

§4. Świetlica

1. Dla uczniów, którzy muszą dłużej przebywać w szkole ze względu na czas pracy ich rodziców, organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia uczniowi opieki w szkole, szkoła organizuje świetlicę.
2. W świetlicy prowadzone są zajęcia w grupach wychowawczych. Liczba uczniów w grupie nie powinna przekraczać 25.
3. Do zadań świetlicy w szczególności należy:
 - a. zapewnienie opieki wychowankom w godzinach ustalonych w porozumieniu z rodzicami;
 - b. organizowanie nauki własnej pod nadzorem wykwalifikowanych wychowawców;
 - c. organizowanie racjonalnego wypoczynku i pobytu na wolnym powietrzu.

REGULAMIN ŚWIETLICY

Każdy uczestnik zajęć świetlicowych zobowiązany jest do przestrzegania regulaminu, który brzmi:

- Rodzice zobowiązani są zgłosić wychowawcy świetlicy każdorazowy odbiór dziecka do domu.
- Dziecko może samodzielnie wrócić do domu tylko na pisemną prośbę rodziców.
- Należy pisemnie powiadomić wychowawcę świetlicy o odebraniu dziecka przez inne osoby (rodzeństwo, dziadkowie, znajomi).
- Dziecko może wyjść ze świetlicy (po uzyskaniu zgody wychowawcy) do:
 - biblioteki szkolnej, czytelnicy szkolnej,
 - automatu z napojami, szatni,
 - na zajęcia szkolne (logopeda, korektywa, zajęcia wyrównawcze, zajęcia indywidualne, koła zainteresowań),
- Po zakończonych lekcjach dziecko zobowiązane jest niezwłocznie zgłosić się na zajęcia w świetlicy.
- Uczniowie klas pierwszych zostają doprowadzeni do świetlicy przez wychowawcę klasy.
- Wychowawcy klas I-III powiadamiają wychowawców świetlicy o ewentualnych zmianach w planie lekcyjnym.
- Sprawy sporne i inne nie ujęte w niniejszym regulaminie należy zgłaszać do wicedyrektora szkoły p. mgr Hanny Drygas.

PLAN DNIA

od godz.	do godz.	Realizowane zajęcia
6:45	8:00	Gry i zabawy stolikowe
:00	10:00	Zajęcia plastyczne i techniczne zajęcia czytelnicze – udział w szkolnych projektach „Cała Polska czyta dzieciom”, „Czytamy razem”.
10:00	11:30	Zabawy ruchowe w sali i na boisku, ćwiczenia gimnastyczne, zabawy ze śpiewem, taniec, aerobik, słuchanie muzyki
11:30	13:00	Obiad
13:00	15:00	Odrabianie lekcji, doskonalenie czytania, zabawy słowne, krzyżówki, rebusy, zagadki, dyktanda graficzne, zabawy matematyczne, karty pracy, kolorowanki matematyczne, ćwiczenia grafomotoryczne, gry i zabawy na świeżym powietrzu
15:00	16:45	Gry i zabawy stolikowe, zabawy z kącikach zainteresowań, oglądanie bajek na DVD.

PROGRAM TERAPEUTYCZNY

*Dla uczniów klas 0-3 uczęszczających do świetlicy szkolnej w Szkole
Podstawowej nr 48 w Szczecinie*

opracowały:
mgr Grażyna Krupa
mgr Karolina Mularczyk

Jedną z wielu funkcji współczesnej szkoły jest zapewnienie dzieciom opieki wychowawczej. Najczęściej zadanie to realizuje świetlica, która dysponując wieloma środkami oddziaływania na wychowanków, umożliwi im wszechstronny rozwój osobowości. Szczególne znaczenie ma zapewnienie dzieciom swobodnej zabawy, rozrywki, ale także nauki własnej lub zajęć dydaktycznych.

W organizacji życia w grupie trzeba unikać jednostajności, krępowania swobody i przeciążenia zajęciami. Z drugiej strony pamiętać trzeba o tym, że zbyt daleko posunięty liberalizm może prowadzić do dezorganizacji pracy. Należy umiejętnie organizować czas dzieci, zaspokajać ich potrzeby, zapewniając równocześnie właściwą atmosferę i dyscyplinę życia w grupie. Wychowawcy świetlicy muszą mieć ścisły kontakt z rodzicami dziecka. Nauczyciele powinni znać sytuacje i warunki domowe swych wychowanków. W przypadku zakłócenia prawidłowych stosunków rodzinnych powinni pomagać rodzicom i dzieciom w zrozumieniu istoty konfliktów. Powinni dodatkowo utrzymywać kontakt z wychowawcą klasy. Ścisła korelacja założeń opiekuńczo – wychowawczych szkoły, domu i świetlicy ma ogromny wpływ na uzyskanie właściwych rezultatów wychowania. Podstawowym czynnikiem, od którego uzależnione są efekty pracy jest stworzenie właściwej atmosfery. Sprzyja ona zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa i wiary dziecka we własne możliwości. Stosunek kadry wychowawczej do dzieci powinien być zatem nacechowany życzliwością i serdecznością. Istotne znaczenie dla powodzenia pracy w świetlicy ma osobiste zaangażowanie i zainteresowanie nauczyciela wynikami osiąganymi przez dziecko, jego sukcesami, ale także porażkami.

Świetlica pełni oprócz tradycyjnej funkcji opiekuńczej, również rolę ośrodka zajęć z zakresu propedeutyki zainteresowań. Zauważa się jednak wzrastające zapotrzebowanie na takie formy, jak terapia pedagogiczna, różne formy zajęć kompensacyjno – wyrównawczych czy profilaktycznych. Zmienia się rola świetlicy szkolnej w odniesieniu do potrzeb uczniów i szkoły. W związku z posiadaniem wykształceniem w zakresie terapii pedagogicznej postanowiłyśmy wykorzystać je do rozszerzenia działalności naszej świetlicy o zakres działań terapeutycznych.

Ogólne założenia programu

Program terapeutyczny realizowany będzie podczas codziennych zajęć świetlicowych.

Program ten skierowany jest do dzieci uczęszczających do świetlicy szkolnej w Szkole Podstawowej nr 48 w Szczecinie. Zajęcia te mają na celu wzbogacenie oferty edukacyjnej dla dzieci spędzających wiele godzin w świetlicy szkolnej. Zależy nam by dzieci te aktywnie i twórczo spędzały czas wolny w świetlicy. Proponowane w programie zajęcia mogą stanowić rozszerzenie i uzupełnienie programu świetlicy lub być przeprowadzane jako typowe zajęcia świetlicowe. Pomysł programu wynika z potrzeby urozmaicenia dzieciom czasu spędzanego w świetlicy szkolnej, tak aby była ona miejscem atrakcyjnym dla uczniów, a jej działalność zachęcała do aktywnego spędzania czasu i rozwijania wszechstronnej osobowości dziecka.

Cele programu.

Jako cele przyjęliśmy:

- rozwijanie wszechstronnej osobowości dziecka przez właściwy rozwój procesów emocjonalno-motywacyjnych, kształtowanie i rozwijanie umiejętności interpersonalnych, postaw poglądów i umiejętności;
- rozwijanie wszechstronnej osobowości dziecka przez usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych;
- usprawnianie funkcji receptora wzrokowego;
- usprawnianie funkcji receptora słuchowego i mowy;
- rozwijanie wszechstronnej osobowości dziecka przez wyrównywanie braków z zakresu wymagań programowych

Terapia pedagogiczna w zajęciach świetlicowych.

Wychowawca świetlicy jest szczególnie bliską dziecku osobą, która kojarzy się z zabawą, odprężeniem po lekcjach, a nawet z przyjacielem, który pomaga odrabiać lekcje i wyjaśniać trudne problemy.

Często zdarza się, że wychowawca jest pierwszą osobą, która dostrzega symptomy opóźnień, zaburzeń rozwojowych.

W licznej klasie dziecko z trudnościami w nauce może być dość długo nierozpoznane.

W świetlicy uczeń sam się raczej nie stresuje, nie jest odpytywany na ocenę, może być bardziej „otwarty”. Zabawy zachęcają do udziału, pozwala to w sposób naturalny ujawnić trudności, jakie dziecko posiada, np. w zakresie spostrzegania, rozumienia zabaw, odczytywania poleceń itp.

Dziecko przejawiające pierwsze kłopoty w rozumieniu instrukcji gier, nie przestrzegające reguł, nie pamiętające poleceń, powinno być wnikliwie obserwowane.

Wychowawca świetlicy powinien korzystać ze wszystkich znanych mu metod, poznawać dziecko od pierwszego dnia pobytu w świetlicy.

Kontakt słowny może być utrudniony, jeśli dziecko jest nieśmiałe lub ma wadliwą wymowę, mały zasób słów, ale niewerbalne zachowania wskażą, co go interesuje, gdzie kieruje wzrok, z jakich pomocy, zabawek chce skorzystać, czym chciałoby się pobawić. Podsunęty papier i kredki mogą wiele powiedzieć o dziecku. Należy jednak wnikliwie obserwować jak zabiera się do rysowania, w którą rękę bierze kredki, jakich kolorów używa, jak kreśli linie. Dokładna analiza wykonanego rysunku pozwoli poznać zainteresowania, możliwości manualne dziecka, precyzję kinetyczną, spostrzegawczość, tempo pracy, uczucia, umiejętność organizowania i wykonywania pracy.

Różnego rodzaju układanki pozwolą zaobserwować sprawność analizy i syntezy wzrokowej, sposoby radzenia sobie z dopasowywaniem części. Biegłość w omawianiu ułożonego obrazka wskaże umiejętności artykulacyjne, stylistyczne, sposób posługiwania się językiem. Wiele okazji do obserwacji dają zabawy integracyjne, pozwalające dziecku zbliżyć się do grupy. Podczas takich zabaw może się dowiedzieć, co rówieśnicy lubią w jego zachowaniu, może poczuć się pewniej i bezpieczniej.

PRZYKŁADY ZADAŃ DO WYKORZYSTANIA PODCZAS ZAJĘĆ TERAPEUTYCZNYCH W ŚWIETLICY

Doskonalenie sprawności grafomotorycznej – korygowanie nieprawidłowych nawyków ruchowych występujących w czasie pisania:

- wyrabianie nawyków poprawnego ułożenia ręki i palców podczas rysowania i pisania,
- ćwiczenia manualne: - nawlekanie koralików, przewlekanie sznurków, tasiemek,
- wydzieranki i wycinanki z papieru,
- składanie techniką origami,
- modelowanie w plastelinie.
- ćwiczenia usprawniające mięśnie dłoni i drobne mięśnie palców: - zamalowywanie małych powierzchni,
- kopiowanie rysunków,
- pogrubianie konturów, wodzenie po wzorze,
- prowadzenie linii między dwiema liniami szerzej rozstawionymi.
- ćwiczenia płynnych, rytmicznych, ciągłych ruchów pisarskich: - obrysowywanie szablonów,
- rysowanie szlaczków,
- łączenie wyznaczonych punktów linia ciągłą,
- pisanie po śladzie i baz śladu liter wielkich i małych oraz ich połączeń.
- rysowanie po śladzie,
- kreślenie liter w ograniczonym polu,
- obrysowywanie szablonów,
- łączenie wyznaczonych punktów linia ciągłą,
- wykonywanie dyktand graficznych,
- kopiowanie rysunków przez kalkę techniczną,
- modelowanie w plastelinie,
- tworzenie składanek papierowych,
- malowanie pędzlem, palcami, dłońmi,
- wykonywanie ćwiczeń według H. Tymichowej,
- kreskowanie – wypełnianie konturów kolorem,
- zamalowywanie kredkami małych przestrzeni,
- ćwiczenia sprawnych ruchów palców i rozluźniające napięcie mięśniowe np. naśladowanie pisania na maszynie.

Usprawnianie percepcji wzrokowej

- układanie obrazków z części,
- wyszukiwanie podobieństw i różnic między obrazkami,
- identyfikowanie liter, wiązanie ich z odpowiednimi głoskami,
- wyszukiwanie i dobieranie par jednakowych liter /domina litrowe, rozsypanki literowe/
- utrwalanie kształtu liter
- wyodrębnianie liter w wyrazach i grupach literowych
- wyszukiwanie takich samych sylab
- tworzenie wyrazów z sylab
- odtwarzanie układów obrazków, elementów, liter

- rozpoznanie i wyliczenie z pamięci zaobserwowanych elementów obrazka, układu figur, układu liter.
- Ćwiczenia orientacji przestrzennej: - wyrobienie i utrwalenie orientacji w schemacie własnego ciała oraz osoby stojącej naprzeciw,
- określanie położenia przedmiotów w przestrzeni (na, pod, za, przed itp.).
- tworzenie wyrazów rozpoczynających się na n – u – m, d – b – p, p – g,
- wyodrębnianie w wyrazach liter podobnie brzmiących,
- zgadywanie wyrazów przez eliminowanie zbędnych liter i sylab,
- wyodrębnianie wyrazów krótszych w dłuższych,
- dobieranie wyrazów tak, aby każdy różnił się tylko 1 literą np. kot – kos, nos – noc
- tworzenie wyrazów rozpoczynających się tą samą sylabą,
- tworzenie krótkiego tekstu z rozsypanki wyrazowej

Ćwiczenia percepcji słuchowej

- kształtowanie wrażliwości słuchowej: - rozpoznawanie różnych dźwięków z otoczenia,
- odtwarzanie układem przestrzennym struktur czasowych,
- odtwarzanie strukturami czasowymi układów przestrzennych
- kojarzenie wzrokowo - słuchowe struktur czasowych z przestrzennymi np. dziecko stara się skojarzyć układy klocków z usłyszanym rytmem.
- liczenie głosek i określanie ich miejsca i kolejności w wyrazach
- podział lub synteza wyrazów: sylabowa, głoskowa,
- dopowiadanie zaczętych wyrazów i zdań.
- utrwalanie pamięciowych mechanizmów mowy: - nauka wierszy, rymowanek,
- powtarzanie długich i krótkich zdań,
- powtarzanie szeregu wyrazów łatwych i trudnych fonetycznie,
- powtarzanie cyfr.
- doskonalenie wypowiedzi dziecka: - utrwalanie poprawnej artykulacji głosek,
- wdrażanie do mowy zdaniowej,
- wzbogacanie czynnego słownika dziecka,
- opowiadanie treści obrazków, historyjek obrazkowych.
- ćwiczenia w poprawnym wymawianiu głosek i wiązaniu ich z odpowiednimi literami,
- budowanie wyrazów z sylab,
- lokalizacja głosek i liter w nagłosie, śródgłosie i wygłosie wyrazów,
- ćwiczenia usprawniające syntezę słuchową,
- wyodrębnianie zdań i wyrazów w wypowiedziach,
- różnicowanie wyrazów podobnie brzmiących,
- wymyślanie rymujących się wyrazów,
- uzupełnianie zdań i wyrazów / brakujące litery i wyrazy/.

Usprawnianie techniki czytania i rozumienia tekstów

- Próby czytania metoda ślizgania się z głoski na głoskę tekstów adekwatnych do wieku i możliwości dzieci, czytanie indywidualne, sylabowe i całościowe
- Czytanie głośne i ciche z jednoczesnym rozumieniem treści
- Ćwiczenia w zakresie tempa i płynności czytania,
- Opowiadanie przeczytanych tekstów ukierunkowane pytaniami,
- Czytanie wyrazów i eliminowanie z nich niezbędnych liter,

- Próby samodzielnego opowiadania tekstów,
- Czytanie tekstów i próba oceny w kategoriach : prawda – fałsz,
- Sztafeta sylabowa.

Utrwalanie znajomości zasad pisowni

- Ćwiczenia ortograficzne utrwalające poznane zasady,
- Założenie słownika wyrazów trudnych
- Stosowanie różnych rodzajów pisania: przepisywanie, pisanie z pamięci, pisanie ze słuchu,
- Stosowanie słownika ortograficznego,
- Stosowanie domina ortograficznego,
- Dobieranie zdań do obrazków / poprawna pisownia wyrazów/,
- Kształtowanie świadomości ortograficznej.

Muzykoterapia w świetlicy szkolnej.

Muzykoterapia prowadzona w świetlicy spełnia bardzo pożyteczną funkcję. Zajęcia z muzykoterapii pozwalają uczestnikom uświadomić sobie własne możliwości i je ukierunkować. Tylko z pozoru zajęcia takie są podobne do audycji wykorzystywanych na lekcjach muzyki. W rzeczywistości jednak, gdy przestrzegamy zasad profilaktyki muzycznej i muzykoterapii, jest to zupełnie inne spotkanie z muzyką. W świetlicy szkolnej o dowolnej porze dnia można prowadzić zajęcia o charakterze relaksacyjnym, które są najodpowiedniejsze dla zregenerowania sił psychofizycznych, odreagowania wszelkiego rodzaju stresów i napięć nerwowych towarzyszących nauce.

Wykorzystywanie w pracy z dziećmi przebywającymi w świetlicy śpiewu, ruchu przy muzyce, gry na instrumentach, aktywnego słuchania muzyki wpływa na urozmaicenie zajęć, pobudzenie zainteresowań i aktywności, pomaga w utrzymaniu uwagi dzieci. W czasie improwizacji muzycznych uczniowie uświadamiają sobie własne możliwości twórcze i mogą je ukierunkowywać. Dzięki różnorodności form dla każdego dziecka, nawet najmniej zdolnego, można odnaleźć taką dziedzinę, w której jest ono w stanie wykonać powierzone zadania i osiągnąć pewien sukces, co z kolei staje się podstawą pozytywnych motywacji.

Muzykoterapia może być stosowana w dwóch formach:

- forma receptywna – polega na biernym (pozornie) odbiorze muzyki i nie wymaga od ucznia uzewnętrznienia swoich umiejętności muzycznych ani innych objawów reagowania na muzykę. W tej formie wszystko odbywa się wewnątrznie, w intymności doświadczenia wszelkich przeżyć muzycznych.
- forma odtwórcza – wymaga od ucznia współdziałania. Odbiorca odtwarza choćby najprostsze elementy muzyczne: rytm, melodię, ruch taneczny. Radość tworzenia muzyki musi mieć znamiona pełnego relaksu, zabawy, przyjemności i całkowitego odprężenia.

W pracy z dziećmi i z dorosłymi może być stosowany Mobilny Model Rekreacji Muzycznej. Zajęcia przebiegają w pięciu wiążących się ze sobą etapach:

- odreagowanie (O)
- zrytmizowanie (Z)
- uwrażliwienie (U)
- relaks (R)
- aktywizacja (A)

Na zakończenie zajęć prowadzi się rozmowę ukierunkowaną w celu uzyskania informacji zwrotnych od uczestników (wrażenia, opinie, życzenia). MMRM jako jeden ze sposobów

kompleksowego oddziaływania jest formą akceptowaną przez dzieci. Efekt działania staje się widoczny w miarę poznawania grupy, która wnosi do tej techniki wiele własnej inwencji. Mobilność tego modelu polega na możliwości skracania, wydłużania i intensyfikowania ćwiczeń w zależności od rodzaju schorzenia, stanu, potrzeb i możliwości uczniów.

Systematyczne powtarzanie tych zajęć prowokuje uczestników do aktywności twórczej, koryguje oddech i postawę ciała. Redukuje wzmożone napięcie, integruje grupę, uwarściwia na profilaktykę zdrowia, uatrakcyjnia życie szkolne.

PRZYKŁADOWE ZABAWY I ĆWICZENIA PRZY MUZYCE

Ćwiczenia wyrabiające poczucie świadomego ruchu

- „Kamień”- grupa stojących nieruchomo dzieci wyobraża sobie, że podnosi oburącz ciężki kamień. Towarzyszą temu uderzenia w tamburyno.
- „Motyl”- dzieci siadają lub kłękają w dowolnym miejscu sali na piętach. Mają sobie wyobrazić, że na podłodze przed każdym z nich usiadł motyl. Na cichy dźwięk trójkąta dwiema złożonymi dłońmi wolno i delikatnie „nakrywają motyla” tak, aby nie uszkodzić mu skrzydeł.
- „śnieżki”- dzieci siedzą ze skrzyżowanymi nogami w rzędzie, jedno za drugim. Uderzenie w gong lub inny instrument perkusyjny oznacza rzut śniegową kulą z jednej strony rzędu. Wszystkie dzieci wychylają się jednocześnie w bok, aby uniknąć uderzenia śnieżką. Następny sygnał będzie oznaczał rzut z drugiej strony rzędu.

Ćwiczenia naprężające i rozluźniające

- „napinanie i rozluźnianie całego ciała”- w pozycji siedzącej lub leżącej na dowolny sygnał słowny lub instrumentalny naprężamy wszystkie mięśnie ciała. Po ustaniu sygnału następuje rozluźnienie. Powtarzamy trzy lub cztery razy.
- „nakręcane zabawki”- dzieci naśladują ruchy zabawek mechanicznych. Ruchy te mogą być dowolne lub poprzednio ustalone. Charakter ich jest ostry, krótki i zdecydowany. Zabawki mogą poruszać samą głową, rękami, tułowiem itp.

Ćwiczenia rozwijające koncentrację uwagi

- „lustro”- jedna osoba z pary porusza rękoma tak, jakby malowała przed sobą na tablicy dowolne figury. Druga podąża za nią. Muzyka powinna być wolna a ruchy płynne i urozmaicone- od małych do bardzo szerokich.
- „labirynt”- osoba prowadząca zajęcia rysuje na podłodze dowolną figurę linią ciągłą. Należy zaznaczyć jej początek i koniec. Zadaniem dzieci jest przejście po narysowanej linii od punktu wyjścia do mety. Kto pomyli drogę odchodzi z zabawy.

Zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicy szkolnej

Zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym różnią się od pozostałych. Nauczyciel nie jest zobligowany do określenia w tych scenariuszach różnego rodzaju celów, wymienia tylko jeden podstawowy. Celem zajęć socjoterapeutycznych nie jest dydaktyka (wyposażanie dzieci w wiadomości, ich egzekwowanie czy systematyzowanie wiedzy). Zakładamy, że nabyły one wiadomości z różnych dziedzin życia społecznego i przyrodniczego w procesie dydaktycznym, ze środków masowego przekazu, od rodziców czy rówieśników. Celem zajęć o charakterze terapeutycznym jest np. nabywanie umiejętności określania stanów emocjonalnych. W przebiegu zajęć podaje się zadanie proponowane dzieciom i instrukcję do wykonania czynności. Instrukcja musi zachować podstawową zasadę: „dziecko powinno odczuć, że ma prawo wykonać zadanie według własnej projekcji i nie jest w sytuacji przymusu”.

Scenariusz zapewnia dużą elastyczność działań wychowawczych, w zależności od potrzeb dzieci, ich zainteresowań, możliwości i poziomu aktywności własnej. Udział w zajęciach jest dobrowolny, uczestników można zachęcić do opisywania swoich stanów emocjonalnych, nigdy zmuszać. Są one okazją do wyrażania ekspresji i uczuć, a także do szukania nowych sposobów zachowań. Mogą pomóc w rozwiązywaniu problemów intra- i interpersonalnych.

Większość zajęć przebiega w kręgu, ponieważ daje to takie same szanse wszystkim, łącznie z prowadzącym. Uczestnicy są do siebie zwróceni twarzami, możliwy jest kontakt wzrokowy ze wszystkimi. Każdy po kolei wypowiada się, a pozostali słuchają. Nie robią żadnych uwag, prowadzący także. Każdy może odmówić wypowiedzi, kiedy przyjdzie na niego kolej i decyzja taka też nie jest komentowana.

PRZYKŁADY ZAJĘĆ

Temat: Kiedy dopada nas złość

Cele rozwojowe:

1. Zapewnienie poczucia akceptacji,
2. Tworzenie klimatu bezpieczeństwa, otwartości.

Cele edukacyjne:

1. Uczenie się rozpoznawania uczuć i nazywania ich,
2. Poznanie różnych sposobów radzenia sobie z przykrymi uczuciami np. złością.

Cele terapeutyczne:

1. Przewycięzanie nieśmiałości,
2. Wyrażanie własnych uczuć,
3. Rozwijanie ekspresji ciała,
4. Odreagowanie negatywnych emocji.

Przebieg zajęć

1. Rundka "Jestem wściekły wtedy, kiedy ktoś...", Siedząc w kole każdy kończy zdanie.
2. Złości mnie. Na przygotowanych kartkach wypisujemy pionowo litery swojego imienia i szukamy do nich odpowiedniego wyrazu np. nazwy, wydarzenia, rzeczy, które może naszym zdaniem wywołać złość. I - ironiczny uśmiech W - wykład dorosłego O - oszustwo N - nuda A - A nie mówiłem...
3. Złe spojrzenie. Przed rozpoczęciem zabawy odbywa się ściśle tajne losowanie, kto będzie miał "złe spojrzenie". Dziecko ze "złym spojrzeniem" próbuje ustrzelić pozostałych swoimi oczami poprzez wpatrywanie się w nich, mruganie itp. Ten, kto poczuje się trafiony, mówi: "Zostałem dotknięty" i siada poza obrębem koła - trafienie nie jest potwierdzone przez dziecko ze "złym spojrzeniem". Wszyscy obserwują uważnie wydarzenia oraz siebie nawzajem, aby odgadnąć, kto ma "złe spojrzenie". Kto uważa, że rozpoznał osobę ze "złym spojrzeniem", podnosi rękę do góry i woła: "Żądam nakazu zatrzymania dla...". W trakcie rozmowy na zakończenie można podyskutować na temat niedociągnięć we wzajemnym

postrzeganiu się i ocenianiu, powstawania plotek i krzywdzących opinii, które mogą wywoływać złość.

4. Węzeł gordyjski. Uczestnicy stają w szeregu, łapią się za ręce. Pierwsza osoba ma za zadanie utworzyć z grupy supeł. Ostatni z rzędu powinien go rozplątać bez przerywania szeregu.

5. Wrzuć strach do kapelusza. Wszyscy piszą na kartkach, co ich złości i denerwuje w naszej grupie. Następnie wrzucają kartki do kapelusza. Każdy wyciąga przypadkową kartkę i odczytuje ją na głos.

6. Dyskusja. Wspólnie zastanawiamy się, co można zrobić z własną złością, gdy nas dopadnie, jak odreagować napięcie, aby inni przez nas nie cierpieli.

7. Namaluj swoją złość. Na arkuszach papieru każdy przedstawia "swoją złość", tworzymy galerię prac - omówienie.

8. Na zakończenie relaks. Każdy układa się wygodnie na dywanie, wykonujemy ćwiczenia oddechowe, w tle muzyka "szum morza".

9. Lina. Stajemy w kręgu. Wyobrażamy sobie, że u naszych stóp leży gruba, okrętowa lina, która symbolizuje wszystkie nasze złości i przykre emocje. Prowadzący łapie linę i podaje najbliższej osobie, ta podaje kolejnej, itd. Wreszcie, gdy wszyscy trzymają linę, podnosimy ją do góry i wyrzucamy daleko za siebie.

10. Zakończenie zajęć - Iskierka

Temat: Jestem wartościowym człowiekiem

Cele rozwojowe:

1. Poczucie przynależności do grupy i przyjaznego współistnienia.

Cele edukacyjne:

1. Rozwijanie umiejętności komunikowania się.

Cele terapeutyczne:

1. Odreagowanie napięć,
2. Odbudowanie pozytywnej samooceny i poczucia własnej wartości,
3. Poznanie swoich mocnych stron poprzez otrzymanie informacji zwrotnych.

Przebieg zajęć

1. Rundka "po kłębku". Rozpoczyna ją osoba trzymająca kłębek wełny: Co dobrego spotkało mnie w tygodniu, z czym musiałem się zmagać. Uczestnicy podają sobie kłębek.

2. Ćwiczenie "Ludzie do ludzi". Uczestnicy chodzą po sali. Na hasło prowadzącego "ludzie do ludzi" dobierają się w pary. Osoba, która została bez pary, podaje hasło, np. ręka do ręki, ucho do ucha itd. Osoby w parach dotykają się wymienionymi częściami ciała. Na powtórne hasło "ludzie do ludzi" następuje zmiana par.

Zabawa "Gwiazda". Ustawiamy się w szpaler. Oto idzie osoba bardzo znana, uwielbiana przez wszystkich, słowem gwiazda. Każdy z was będzie przez chwilę taką gwiazdą. Zaczniemy od osoby stojącej na końcu. Będzie musiała przejść przez środek szpaleru i zająć miejsce na początku. A wszyscy witamy gwiazdę!

3. Filiżanki. Każdy uczestnik otrzymuje jeden kubeczek oraz coś, czym można te kubeczki napęlnić, np. piasek. Prowadzący odczytuje grupie tekst: Wyobraźmy sobie nasze poczucie własnej wartości jako filiżankę. Kiedy jesteśmy z siebie zadowoleni, nasze filiżanki są pełne, kiedy nie - puste. Nasze filiżanki mogą napęlniać inni ludzie, mówiąc o nas dobrze. Z kolei my możemy napęlniać ich filiżanki, mówiąc dobrze o nich. Jeśli nasza filiżanka jest prawie pusta, nie mamy ochoty dzielić się jej zawartością z innymi. I przeciwnie, jeśli jest pełna, chętnie się dzielimy. Filiżanki innych ludzi opróżniają się, kiedy mówimy im rzeczy złe i bolesne. Jeśli będziemy ciągle opróżniać filiżanki innych, nasze też nie będą napęlnione. Kiedy mówimy komuś coś dobrego, ale sami w to nie wierzymy, nie napęlniamy jego filiżanki. Człowiek ten słucha nas z filiżanką w wyciągniętej dłoni, ale nic do niej nie wpada. Wszyscy rozmawiamy na temat tekstu. Każdy swoją filiżankę napęlnia do połowy piaskiem. Wszyscy rozchodzą się po sali i napęlniają kubki innych osób, wypowiadając o nich pozytywne stwierdzenia i przesypując część zawartości swoich kubków. Na zakończenie dzielimy się refleksjami z udziału w tym ćwiczeniu. Czy trudno mówić komplementy? Co czuliście, kiedy napęlniono wasze filiżanki? Ile macie teraz piasku? Jak możemy napęlnić filiżanki osób, których nie znamy zbyt dobrze?

4. Siad grupowy. Uczestnicy stoją w kole, jeden za drugim, dość blisko siebie, prawie dotykając się obejmując partnera w talii, kolana i stopy powinny być razem. Na dany znak wszyscy powoli siadają opierając się o kolana osoby z tyłu. Wszyscy wstają i siadają w tym samym czasie. Powtarzamy naukę siadu grupowego ze zmianą kierunku koła.

5. Masaż. Siedząc w kręgu dzieci ustawiają się jedno za drugim i przekazują sobie wzajemny dotyk na plecach zgodnie z podanym hasłem. Przyjechał pociąg. Wsiadły panie w szpileczkach, panowie w klapkach, idą konie, potem słonie, płynie rzeczka, pada deszcz. Czy przeszedł cię dreszczyk?

6. Zabawa "Dodaj swój ruch". Grupa siedzi w kręgu. Osoba zaczynająca wstaje, powtarza ruch i dodaje swój. Gra odbywa się bez słów. Jeśli ktoś się odezwie lub ominie ruch, odpada z gry.

7. Informacje zwrotne. Na plecy uczestnicy przyklejają kartki. Ustawiają się w dwóch koncentrycznych kręgach przesuwając się, anonimowo wpisują na kartki zdania: Lubię ciebie za to..., Cenię w tobie..., Jesteś... Zaznaczamy, że informacje mają dotyczyć tylko dobrych cech, które zauważamy u innych. Ćwiczenie trwa tak długo, aż wszyscy otrzymają informacje na swój temat. Następnie każdy odczytuje zdania ze swojej kartki. Kto chce, czyta głośno. Rozmawiamy o tym, jakie odczucia wzbudziło to ćwiczenie w każdym z uczestników.

8. Zakończenie. Piosenka o przyjaźni i iskierka.

Temat: Przyjaźń

Cele rozwojowe:

1. Zaspokojenie potrzeby nawiązania i utrzymania przyjaźni rówieśniczej.

Cele edukacyjne:

1. Poznanie cech wyróżniających dobrego przyjaciela.

Cele terapeutyczne:

1. Odreagowanie napięć,
2. Wyrażenie własnych poglądów, przeżyć i doświadczeń związanych z przyjaźnią,
3. Dzielenie się swoimi poglądami na forum grupy,
4. Budowanie poczucia bezpieczeństwa, zaufania.

Przebieg zajęć

1. Powitanie. Młodzież siada w kręgu. Witam wszystkich, którzy lubią słońce! Witam wszystkich, którzy są radośni! Witam wszystkich, którzy mają dziś zły dzień! Osoby, które czują się powitane, wstają i zamieniają się miejscami.
2. Określenie swojego samopoczucia na podstawie rysunku - "termometr uczuć"
3. Dla rozweselenia osób spiętych i zdenerwowanych prowadzący proponuje taniec "Wielka Pardubicka".
4. Wprowadzenie do tematu
5. Podział uczestników na cztery grupy: wiosna, lato, jesień, zima
6. Ćwiczenie "Słońce przyjaźni" W nielicznych grupach młodzież zastanawia się, jaki powinien być prawdziwy przyjaciel, jakie cechy są ważne w przyjaźni, co może wzmacniać przyjaźń, a co ją niszczy itp. Na przygotowanych paskach papieru wypisują cechy i zachowania budujące przyjaźń. Po skończonej pracy wszyscy siadają w kręgu. Każda grupa dokłada swoje słoneczne promyczki, tworząc "słońce przyjaźni". Następnie omawiamy wykonaną pracę - które cechy w przyjaźni są najważniejsze, jakie cechy najczęściej wskazywała młodzież, czy łatwo być przyjacielem.
7. Ćwiczenie "Pomnik przyjaźni" To inaczej wyrażenie uczuć poprzez własne ciało, gest. Każda grupa tworzy coś w rodzaju pomnika symbolizującego w jej odczuciu przyjaźń.
8. Ćwiczenie "Serce dzwonu" dla chętnych Uczestnicy stają w kręgu, jeden z nich wchodzi do środka i zaczyna się przewracać, podczas gdy inni uczestnicy odpychają go i starają się utrzymać w pozycji pionowej.
9. Podsumowanie zajęć Rundka kończąca w kręgu, dokończenie zdania: W przyjaźni dla mnie ważne jest...

Temat: Tworzymy grupę przyjaciół

Cele rozwojowe:

1. Zapewnienie poczucia przynależności do grupy rówieśniczej
2. Zaspokojenie potrzeby zabawy, przeżywania radości.

Cele edukacyjne:

1. Lepsze poznanie siebie,
2. Wiczenie spostrzegawczości, refleksu.

Cele terapeutyczne:

1. Odeagowanie napięcia,
2. Wzmocnienie wiary w siebie,
3. Przewycięzanie własnej nieśmiałości.

Przebieg zajęć

1. Rundka wstępna Na arkuszu szarego papieru każdy odrysowuje swoją stopę, zostawia swój ślad i w jego zarysie wpisuje, co przywiodło go na nasze spotkanie.

2. Krąg Siedzimy w kręgu, jedno krzesło jest wolne. "Miejsce po mojej prawej stronie jest puste i zapraszam na nie... (tu wymieniamy imię), którą lubię za ... (podajemy cechę, umiejętność lub inną zaletę podanej osoby)".

3. Zabawa "Kto też" Pytające dziecko nie ma swojego miejsca w kręgu, stoi w środku. Po zadaniu pytania dzieci, które twierdzą na nie odpowiedziały, wstają i szybko zmieniają miejsce. Osoba, dla której zabrakło miejsca, wymyśla następne pytanie, np. kto też lubi się śmiać, kto też chce mieć dobrych przyjaciół, kto też czasem się boi.

4. Zabawa w kręgu "W domu kipi mleko" Jedna osoba staje w środku i wskazując na wybrane przez siebie dziecko szybko mówi "W domu kipi mleko". Zanim skończy, wskazana osoba musi powiedzieć imię dziecka siedzącego po prawej. Jeśli się pomyli lub nie odpowie, idzie do środka.

5. Wywiady w parach Uczestnicy dobierają się w pary, przeprowadzają ze sobą wywiady, starają się dowiedzieć jak najwięcej o swoim koledze, czym się interesuje, jak spędza wolny czas, jakie książki lubi czytać, a następnie każdy w kilku zdaniach prezentuje swojego rozmówcę na forum grupy.

6. Mój świat Kompozycja plastyczna wykonana metodą kolażu. Wykorzystując zdjęcia z kolorowych czasopism, pocztówki, papier i flamastry, dekorujemy papierowe teczki, tworząc swój świat. Po zakończeniu swobodne wypowiedzi dzieci na temat wykonanych prac. Teczki pozostają w świetlicy do wykorzystania przez autorów.

7. Podium Każdy próbuje znaleźć cechę wspólną łączącą trzy osoby z grupy. Kto taką znajdzie, wówczas wywołuje dane osoby na środek. Pozostali muszą odgadnąć, jaka to cecha.

8. Zabawa "Koc"

9. Zabawa "He, he, he" Uczestnicy siedzą w kole, głowy trzymają na brzuchu poprzedniego dziecka. Pierwsze dziecko rozpoczyna imitację śmiechu he! he!, następne kontynuuje, w ten sposób śmiech krąży po sali.

10. Dokończ zdanie: "W naszej grupie jest...". Iskierka - przesłanie uścisku w kręgu. Iskierkę puszczam z moich rąk niechaj powróci do mych rąk.

Temat: Poznajmy się w zabawie

Cele rozwojowe:

1. pomoc w nawiązywaniu satysfakcjonujących kontaktów koleżeńskich,
2. przyjazne współistnienie w grupie rówieśniczej.

Cele edukacyjne:

1. ćwiczenie pamięci,
2. ćwiczenie spostrzegania.

Cel terapeutyczny:

1. tworzenie atmosfery życzliwości i bezpieczeństwa.

Przebieg zajęć

Grupa siedzi w kręgu, prowadzący informuje o temacie spotkania.

1. Imię i gest Uczestnicy stoją w kręgu, jedna osoba wypowiada swoje imię z odpowiednią intonacją i jednocześnie wykonuje wymyślone przez siebie gesty. Następnie wszyscy razem powtarzają imię i gest. Przedstawiają się wszyscy po kolei.

2. Łańcuszek imion W celu utrwalenia, zapamiętania wszystkich imion osoba chętna rozpoczyna podając swoje imię, następna powtarza jej imię i dodaje swoje, kolejna powtarza imiona osób, które już mówiły i dodaje własne. Ostatnia osoba w kręgu ma zadanie najtrudniejsze, musi powtórzyć wszystkie imiona. Najlepiej byłoby, gdyby był to prowadzący.

3. Proporczyki Dzieci przygotowują własne proporczyki z papieru. Mogą na nich umieścić swoje imię, znak zodiaku, coś, co ich charakteryzuje. Po zakończeniu wspólnie zawieszamy proporczyki na przygotowanym w sali sznurku, oglądamy, a chętni omawiają symbole, które umieścili na proporczykach, opowiadają o sobie.

4. Stonoga Uczestnicy tworzą pociąg i idą śpiewając: Idzie sobie stonoga, stonoga, stonoga. Idzie sobie stonoga - hej! Na słowo "hej" zatrzymują się. Pierwsze dziecko odstawia nogę w bok i mówi pierwsza noga i dodaje swoje imię, druga... ostatnie dziecko mówi "koniec" i biegnie na początek pociągu.

5. Imiona i piłka Siedząc w kręgu przekazujemy sobie piłkę. Każdy, kto złapie piłkę, mówi swoje imię i imię osoby, od której ją dostał, np. Mam na imię... Dostałem piłkę od...

6. Zakończenie zajęć Rundka Dokończ zdanie: Na dzisiejszych zajęciach najbardziej podobało mi się, gdy... Iskierka przyjaźni Iskierkę przyjaźni puszczam w krąg, niechaj powróci do mych rąk. Stojąc łapiemy się za ręce i przesyłamy uścisk.

Terapeutyczna rola zajęć plastycznych

Najbardziej rozpowszechnioną formą twórczości dziecięcej są zajęcia plastyczne. Obejmują one: rysowanie, malowanie, wycinanie, wydzieranie, modelowanie, rzeźbę grafikę itp.

Poprzez udział w zajęciach plastycznych wychowuje się przyszłego odbiorcę – człowieka odczuwającego potrzebę obcowania ze sztuką. Dzięki zajęciom plastycznym dziecko rozwija spostrzegawczość, wrażliwość, a zwłaszcza wyobraźnię, wzbogaca procesy poznawcze, co wpływa na jego rozwój umysłowy; budzą się nowe zainteresowania, wychowanek doznaje całej gamy uczuć i głębokich przeżyć a oprócz tego wytwarzają się pożądane cechy charakteru, jak umiejętność współżycia i współpracy z innymi, wytrwałość w pracy, wiara we własne siły.

Własna twórczość artystyczna dzieci charakteryzuje się często naiwnością i uproszczeniami. Wyjątkowy urok tej twórczości tkwi w prostocie i szczerości, bezpretensjonalności i wnikliwej obserwacji życia. Jest ona odbiciem przeżyć młodych twórców. Dlatego nie należy niczego poprawiać w pracach dziecięcych. Nie można przecież narzucać dzieciom cudzego sposobu widzenia. Prace ich zawierają dowolne proporcje i nie uwzględniają zjawisk perspektywicznych. Również ich kolorystyka nie zawsze odpowiada rzeczywistości.

Stosowanie różnorodnych technik w zajęciach plastycznych przyczynia się do ich atrakcyjności.

Rysowanie

Forma najczęściej stosowana w pracy świetlicowej. Dzieci rysują zarówno z pamięci jak i z pokazu. Dużą wartość spełnia rysunek ilustracyjny z wyobraźni i kompozycje zdobnicze. Tematyka rysunków nawiązuje często do przeżyć osobistych wywołanych pod wpływem innych zajęć świetlicowych. Sprawy najbliższe dzieciom silnie działają na ich wyobraźnię i zachęcają do wyrażania przeżyć w formie plastycznej.

Zachodząca tu korelacja jest zjawiskiem szczególnie korzystnym i wynika z metodyki pracy świetlicowej.

Malowanie

Jest formą pokrewną rysowania i dostarcza dzieciom więcej zadowolenia. Używanie pędzla i farb wzbogaca możliwości w procesie tworzenia. Barwność i jasność jest jednym z czynników piękna w twórczości plastycznej dzieci i świadectwem ich wrażliwości na otaczający świat.

Wycinanki, wydzieranki

Są ulubioną przez dzieci formą zajęć plastycznych. Z kolorowego papieru lub z wzorzystych szmatek powstają kompozycje naklejane na kartony. Można wykorzystać także gazety, papier z opakowań, rozmaite nalepki itp. Zajęcia tego typu wyrabiają zręczność palców, kształtują wyobraźnię i umiejętności kompozycyjne.

Tematyka kompozycji może być różnaita. Wykonane przez dzieci wycinanki są ozdobą wnętrz świetlicowych i mogą być traktowane jak przedmioty o charakterze upominkowym. Omówione powyżej formy zajęć plastycznych mogą uwzględniać łączenie rozmaitych technik. Pomysłowość wykonawców pozwala na twórcze eksperymentowanie, a stosowanie kombinowanej techniki pozwala osiągnąć zaskakujące wyniki.

W czasie zajęć plastycznych w świetlicy można pomóc dzieciom z ośmieszonym z powodu niezręczności. Należy zachęcać je do udziału w zabawach plastycznych, w których mogą się wykazać. Szczególnie uciążliwe dla dzieci w nauce pisania są zaburzenia sprawności

rąk oraz brak koordynacji ruchowo-wzrokowej. Wychowawca świetlicy może przeprowadzać wtedy dużo zajęć plastycznych typu: malowanki, szlaczki, rysunki do wypełnienia, wycinanki, przewlekanki, przebijanki itp. Takie zajęcia pozwolą dziecku łatwiej pokonać trudności z lateralizacją, błędnym określaniem graficznie podobnych kształtów oraz z pisaniem lustrzanym.

Terapeutyczna rola ekspresji słownej i ruchowej

Przedstawienia teatralne organizowane w świetlicy przez dzieci, mają długą i bogatą tradycję i stanowią wartościowy czynnik wychowawczy.

W grze teatralnej dzieci wypowiadają się ruchami własnego ciała i gestami połączonymi z prostymi formami ekspresji słownej. Jest to sposób na wyrażanie osobistych stanów psychicznych, swojego stosunku do ludzi i spraw związanych z nimi. Wcielanie się w inną postać zmusza dziecko do spojrzenia na świat oczyma tej postaci, do wyobrażenia sobie cudzych myśli i motywów postępowania. Sprzyja to rozładowaniu u dzieci wszelkich napięć psychicznych, przezwyciężaniu osobistych zmartwień i lęków, nieśmiałości i braku zaufania do samego siebie.

Fikcyjna sytuacja teatralna wpływa pobudzająco na wyobraźnię dzieci i rozwija ich osobowość.

Przedstawienia teatralne opierają się głównie na tekstach literackich. Analizowanie tych tekstów przyczynia się do lepszego ich zrozumienia i pełniejszego przeżywania, uwarściwia na piękno mowy ojczystej, uczy poprawnego posługiwania się językiem w mowie potocznej, zmusza do dbałości o kulturę żywego słowa. Zabawa w teatr kształtuje u dzieci elementy ogólnej kultury humanistycznej i literackiej, niezbędne w życiu każdego człowieka.

Zaletą małych form teatralnych jest także różnorodność działania pozwalająca na rozwijanie wielostronnej aktywności dzieci i ich wrażliwości artystycznej.

Ma to szczególne znaczenie w pracy świetlicowej, gdzie występy dzieci mają charakter mądrej i pożytecznej zabawy. Zawierają one takie elementy działalności teatralnej, jak: aktorstwo, inscenizowanie, akompaniament muzyczny, oprawę plastyczną widowiska, przygotowanie kostiumów i mnóstwo czynności organizacyjnych.

W pracy świetlicowej stosuje się powszechnie tzw. małe formy teatralne. Obejmują one:

- zabawy samorodne

Forma twórczego działania wywodząca się z zabawy. W takich wypadkach dziecko przestaje być sobą, staje się kimś innym, gra umownie przyjęte role innych ludzi, zwierząt lub ożywionych przedmiotów. Inspiracją takiego aktorstwa jest często lektura książek, audycja telewizyjna, seans filmowy lub spektakl teatralny. Tego rodzaju zabawy nie wymagają specjalnych strojów ani rekwizytów. Najważniejszą rolę odgrywa tu wyobraźnia i zmyślone przedmioty. Z czasem zabawy teatralne dzieci przekształcają się w teatr samorodny. Pojawia się u nich potrzeba występowania przed publicznością. Występy takie powinny być traktowane z powagą, ale nie mogą przekroczyć granic dobrej zabawy. Całkowita improwizacja jest typowym przejawem działalności teatru samorodnego.

- recytacje

Są typowym przejawem małych form teatralnych i występują powszechnie w pracy świetlicowej. Dostarczają one słuchaczom pełni przeżyć artystycznych, chociaż nie posługują się dekoracją, kostiumem, maską, sytuacją. Urok żywego słowa i siła jego oddziaływania tkwi w odpowiednim sposobie mówienia, wzbogaconym niekiedy oszczędnym gestem. Przez odpowiednią modulację głosu, dykcję i interpretację utworu wyrazić można piękno poetyckiego tekstu lub fragmentów prozy. W zajęciach świetlicowych stosowane są recytacje indywidualne i zbiorowe.

- inscenizacje
Są najwdzięczniejszą zabawą w teatrze. Mobilizują dzieci do wielokierunkowego działania. Wymagają bowiem nie tylko opanowania tekstu i umiejętnego poruszania się po scenie, lecz także wzbogacają jego wymowę odpowiednimi rekwizytami, dekoracją, strojem, oświetleniem, muzyką i efektami specjalnymi. Inscenizacje polegają na artystycznym przedstawieniu opisanego zdarzenia za pomocą dialogów i rozmaitych środków scenicznych. Odpowiednie zgranie elementów ukazuje ciąg sytuacji powiązanych logicznie akcją i udratyzowanych w celu wytworzenia określonego nastroju. Wzruszenie odbiorców siedzących na widowni jest najlepszym sprawdzianem osiągnięcia zamierzonych efektów. Repertuar nie może być zbyt trudny, lecz dostosowany do aktorskich możliwości dzieci i ich zainteresowań. Tematyka inscenizacji powinna nawiązywać do aktualnych wydarzeń w szkole, w domu i świetlicy. W tym celu wykorzystuje się drobne twory wierszowane, fragmenty prozy, niektóre piosenki, obrazki sceniczne z baśni, legend i znanych obrzędów ludowych. Ważną rzeczą jest umożliwienie dzieciom pokazania rezultatów swojej pracy kolegom a także rodzicom. Występy mobilizują do zwiększenia wysiłku i potęgują zapał.
- teatryki lalek
Jest popularną formą zajęć świetlicowych pozwalającą osiągnąć zamierzone cele wychowawcze. Świetlicowy teatr lalek jest zbiorowym dziełem samych dzieci. Wykonują one lalki według własnych wzorów, są ich animatorami, śpiewają i recytują odpowiednio dobrane krótkie teksty. Działalność teatryku to synteza umiejętności nabytych w życiu świetlicowym. Obejmuje ono: projektowanie scen i lalek, rzeźbienie, malowanie, szycie kostiumów i dekoracji, zdobienie, śpiew, muzykę, żywe słowo, majsterkowanie i szereg czynności organizatorskich.
- widowiska plenerowe
Rzadziej występuje w pracy świetlicowej w porównaniu z innymi odmianami małych form teatralnych. Polega ono na wykorzystaniu naturalnej przestrzeni jako scenarii do widowiskowego pokazu. Widowiskiem plenerowym określa się taką formę działalności teatralnej, której nie można dokonać w innych warunkach poza plenerem. Jest ono uwarunkowane właściwościami terenu, ukształtowaniem krajobrazu i innymi naturalnymi dekoracjami. Tym uwarunkowaniom zostaje podporządkowana cała akcja widowiska, która splata się z plenerem w integralną całość. Widowisko plenerowe ma charakter masowy. Ruch jest nieodzownym elementem takiego widowiska. Przedstawiane sytuacje są wzbogacane muzyką, tańcem zbiorowym, śpiewem chóralnym oraz rekwizytami i ubiorem. Eliminuje się natomiast całkowicie słowo. Każde widowisko plenerowe ma odrębny, specyficzny charakter. Wymaga ono precyzyjnego przygotowania i wyjątkowego zdyscyplinowania wykonawców.

Bywanie w teatrze ma dla dzieci ogromne znaczenie. Sam fakt chodzenia do teatru stawia człowieka w szeregu ludzi o poważniejszych zainteresowaniach – świadczy o jego duchowej kulturze. Dlatego tak wielką wagę przywiązuje się do bezpośrednich kontaktów dziecka ze sztuką i wytworzenia w nim kulturalnych nawyków. Umiłowanie teatru zaszczerpione w dzieciństwie pozostaje przecież na całe życie.

Terapeutyczna rola zabawy

Swoje przeżycia i doznania w kontakcie ze światem zewnętrznym dziecko wyraża w różny sposób. Potrzeba wyrażania swoich doznań jest immanentną właściwością rozwijającego się dziecka. Sposób wyrażania tych doświadczeń jest zróżnicowany: werbalny, pozawerbalny, zabawowy, plastyczny, a także w interakcjach społecznych z nauczycielem

i rówieśnikami. Brak możliwości pełnego wyrażania swoich doświadczeń prowadzi do zaburzeń o charakterze emocjonalnym. Zaburzenia te wymagają terapii. Działalność terapeutyczna ma tutaj swoisty charakter. Sprowadza się właściwie do czynności tworzenia dzieciom warunków, w których mogłyby wyrażać swoje doświadczenia poznawcze i społeczne w sposób nieskrępowany i odpowiadający ich uzdolnieniom oraz potrzebom. W zabawie dziecko wyraża siebie i rozładowuje napięcia emocjonalne. Stąd zabawa, szczególnie spontaniczna, ma walory terapeutyczne. Prowadzi ona do względnej równowagi w zachowaniach dziecka ze światem zewnętrznym i tym samym powoduje zaspokojenie potrzeb i oczekiwań dzieci. Stąd też zabawa jest jedną z podstawowych technik czy strategii pracy terapeutycznej z dzieckiem.

Ważnym elementem tej pracy jest rozmowa indywidualna z dzieckiem. Wychowawca, spostrzegając bierność, apatię czy wewnętrzne zamknięcie się dziecka, próbuje w warunkach wzajemnego zaufania poznać przyczyny takiego a nie innego zachowania się dziecka. To zaś z kolei pozwoli wychowawcy na zorganizowanie zabawy, w której dziecko odczuwałoby wspólną radość tworzenia czegoś nowego i tym samym zapomniałoby o chwilowych upokorzeniach czy niespełnionych oczekiwaniach. Ważnym sposobem pracy terapeutycznej jest organizowanie zabawy czy inscenizacji na podstawie tekstu literackiego. Słuchając tekstu dziecko przenosi się w inny świat, w inne sytuacje i zapomina o chwilowych niepowodzeniach, braku spełnienia własnych oczekiwań, zatem udział w zbiorowym kontakcie z tekstem literackim ma także walory terapeutyczne. Walory te będą zwiększały się wówczas, gdy dzieci podejmą wspólną próbę zorganizowania sytuacji, która była przez autora odzwierciedlona w tekście. Tworzenie inscenizacji prowadzi do zadowolenia dzieci ze wspólnego organizowania własnej aktywności zabawowej.

W świetlicy można wyróżnić wiele sposobów organizacji aktywności dzieci, które mają charakter pracy terapeutycznej. W tym znaczeniu aktywność plastyczna dziecka, motoryczno-artystyczna, odgrywa dużą rolę w tworzeniu dobrego samopoczucia dziecka w grupie rówieśniczej. Interpretacja rysunków dziecka jest źródłem poznawania jego wewnętrznego stanu emocjonalnego, a także jest sposobem „wyrzucenia z siebie” tego, co powoduje napięcie emocjonalne i tym samym prowadzi do wewnętrznej równowagi. Pedagogika oparta na oczekiwaniach zakłada, że powinnością edukacyjną wychowawcy jest stymulowanie, wspieranie, inicjowanie rozwoju potrzeb i oczekiwań dziecięcych związanych z poznawaniem świata, potrzebą aktywności oraz próbą urzeczywistnienia tych oczekiwań w aktywności zabawowej dzieci. Pedagogika ta zakłada także tzw. percepcyjno-innowacyjny charakter aktywności dzieci oraz interpretacyjną funkcję programu (wychowawca ma interpretować, wykorzystywać program w interesie rozwijającego się dziecka).

Brak zaspokojenia oczekiwań dziecięcych czy też rozbieżność między aspiracjami a rzeczywistością powodują określone zachowania obronne – bierność, apatię, upór, agresję dzieci itp. Te zachowania interpretujemy jako reakcję na brak zaspokojenia potrzeb i oczekiwań dzieci. W związku z tym do podstawowych elementów procesu terapeutycznego należą: obserwacja aktywności werbalnej dzieci, a przede wszystkim niewerbalnej, interpretacja spontanicznych wytworów własnej aktywności dzieci, w tym aktywności zabawowej, rozmowa indywidualna z dzieckiem, w warunkach wzajemnego zaufania, na temat jego problemów i oczekiwań. Wszystko to razem stanowi podstawę do zindywidualizowanego postępowania terapeutycznego, eliminującego stany lękowe, zagrożenia czy nieświadomie przejmowane zachowania obronne.

Zachowania werbalne wychowawców, a przede wszystkim niewerbalne – gesty, mimika, sposób poruszania się, formy kontaktu z dzieckiem, zewnętrzna powierzchowność itp. mają istotne walory terapeutyczne. Mogą rodzić napięcie, a więc wzmacniać stopień

zaburzenia emocjonalnego, mogą też rodzić zaufanie i otwarcie dzieci, a zatem mogą pełnić istotne role terapeutyczne.

Problem działalności terapeutycznej jest niezwykle złożonym zagadnieniem, a doprawdy mało poznanym. W kształceniu wychowawców istotny jest nie tylko wyuczony repertuar technik edukacyjnych, ale nade wszystko szeroko rozumiane doświadczenie społeczne w kontaktach z innymi ludźmi. Będzie to miało istotny wpływ na poziom rozwoju wewnętrznych przeżyć i doznań, a to z kolei na stopniowy rozwój terapeutycznej osobowości wychowawcy, organizującego dzieciom aktywność zabawową.

Ewaluacja

Zorganizowanie pracy świetlicy szkolnej w sposób optymalny jest zadaniem niezmiernie trudnym. Uczestnicy zajęć świetlicowych są społecznością zróżnicowaną pod względem wieku oraz rozwoju psychoruchowego, a także pod względem realizacji programu nauczania.

Po realizacji programu terapeutycznego wychowankowie świetlicy:

- posiadają sprawność manualną potrzebną do uzyskania zadowalających wyników w nauce i w życiu codziennym,
- nabędą umiejętności wyrażania swoich stanów emocjonalnych oraz potrzeb przez wzbogacenie słownictwa,
- będą umieli zastosować się do obowiązujących norm,
- nauczą się utrzymywania poprawnych kontaktów w grupie rówieśniczej,
- będą umieli wziąć odpowiedzialność za podjęte zadania oraz potrafią zdyscyplinować się do jego wykonania,
- wyrównają niedobory w nauczaniu programowym,
- będą chętnie wypowiadali się na różne tematy,
- lepiej opanują umiejętność orientowania się w schemacie swojego ciała,
- opanują orientację w przestrzeni,
- będą mniej spięci podczas lekcji,
- będą bardziej pogodni.

Wywiad indywidualny

Wywiad skierowany jest do nauczycieli świetlicy. Wyniki posłużą do sporządzenia raportu z przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej w obszarze

*EFEKTY DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ, WYCHOWAWCZEJ I OPIEKUŃCZEJ
ORAZ INNEJ DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ SZKOŁY.*

Przedmiot ewaluacji: realizacja zadań opiekuńczo – wychowawczych świetlicy szkolnej.

1. Czy wg Pani ilość wychowawców w świetlicy jest: (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- odpowiednia
- zbyt mała
- zbyt duża

2. Jakie wg Pani zajęcia w świetlicy dzieci lubią najbardziej? (proszę zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- * ruchowe
- * plastyczne
- * czytelnicze
- * konkursy
- * gry planszowe
- * odrabianie lekcji
- * zabawy na boisku
- * swobodną aktywność

* inne

.....

3. Czego wg Pani dzieci nie lubią w świetlicy? (proszę zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- * hałasu
- * braku swobodnego dostępu do zabawek
- * braku swobodnego dostępu do gier
- * niektórych kolegów/koleżanek
- * wychowawców
- * obowiązującego planu dnia
- * zajęć zorganizowanych
- * odrabiania lekcji
- * spożywania obiadów

* inne

.....

.....

4. Czy wg Pani dzieci czują się w świetlicy bezpiecznie? (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

* zdecydowanie
tak

* raczej
tak

* czasem tak,
a czasem nie

* raczej
nie

* zdecydowanie
nie

Jeżeli nie, to z jakiego powodu:

.....
.....

5. Co należałoby zmienić w naszej świetlicy? (proszę zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- zwiększyć ilość pomieszczeń
- wyposażenie świetlicy: gry dydaktyczne, gry planszowe, sprzęt sportowy, materiały papiernicze, zabawki, inne

.....

- formy spędzania czasu (jakie?)

.....

- inne propozycje i uwagi

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękujemy!
Zespół ewaluacyjny SP 48

ANKIETA DLA UCZNIÓW KLAS 0 – III
KORZYSTAJĄCYCH Z ZAJĘĆ ŚWIETLICOWYCH W SP 48
2010/2011

Drogie dzieci!

Ankieta jest anonimowa. Proszę o szczerą odpowiedź.

Beata Kłosowska
przew. zespołu d/s ewaluacji

Jestem uczniem klasy: (podkreśl właściwą odpowiedź)

*„zerówki” *pierwszej *drugiej *trzeciej

1. Czy lubisz chodzić do świetlicy? (podkreśl właściwą odpowiedź)

***BARDZO LUBIĘ *LUBIĘ *NIE LUBIĘ *BARDZO NIE LUBIĘ**

2. Jakie zajęcia lubisz najbardziej? (zaznacz dowolną ilość odpowiedzi)

*** RUCHOWE * PLASTYCZNE * CZYTELNICZE**
*** KONKURSY * GRY PLANSZOWE * ODRABIANIE LEKCJI**
*** ZABAWY NA BOISKU * SWOBODNĄ ZABAWĘ * OGLĄDANIE BAJEK**

3. Czego nie lubisz w świetlicy? (zaznacz dowolną ilość odpowiedzi)

*** HAŁASU * BRAKU SWOBODNEGO DOSTĘPU DO ZABAWEK ***
BRAKU SWOBODNEGO DOSTĘPU DO GIER
*** NIEKTÓRYCH KOLEGÓW/KOLEŻANEK * WYCHOWAWCÓW ***
OBOWIĄZUJĄCEGO PLANU DNIA* ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH *
ODRABIANIA LEKCJI * SPOŻYWANIA OBIADÓW

4. Czy czujesz się bezpiecznie w świetlicy? (podkreśl właściwą odpowiedź)

*** ZDECYDOWANIE TAK * RACZEJ TAK**
*** CZASEM TAK, A CZASEM NIE * RACZEJ NIE * ZDECYDOWANIE NIE**

Dziękuję!

ŚWIETLICA SP 48 W SZCZECINIE W OPINII RODZICÓW

KWESTIONARIUSZ ANKIETY

Drodzy Państwo!

Poniższa ankieta, badająca Waszą opinię na temat pracy świetlicy, ma na celu usprawnić jej funkcjonowanie, uatrakcyjnić pobyt Państwa dzieci, wyeliminować niedociągnięcia i błędy, na które zwrócicie Państwo uwagę. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy za zrozumienie i wypełnienie kwestionariusza.

1. Ile godzin dziennie przebywa Pana/i dziecko w świetlicy?(proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- 1h
- 2 – 3h
- 4 – 5 h
- więcej niż 5h

2. Czy odpowiadają Panu/i godziny pracy świetlicy? (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- tak
- nie, powinna być czynna od do

3. Czy wg Pana/i ilość wychowawców jest: (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- odpowiednia
- zbyt mała
- zbyt duża

5. Czy Pana/i dziecko lubi chodzić do świetlicy? (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- bardzo lubi
- lubi
- przychodzi, bo wie, że musi
- nie lubi
- nie chce chodzić

6. Jakie zajęcia w świetlicy dziecko lubi najbardziej? (proszę zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- * ruchowe
- * plastyczne
- * czytelnicze
- * konkursy
- * gry planszowe
- * odrabianie lekcji
- * zabawy na boisku
- * swobodną aktywność
- * inne

.....

....

7. Czego Pana/i dziecko nie lubi w świetlicy? (proszę zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

* hałasu * braku swobodnego dostępu do zabawek * braku swobodnego dostępu do gier

* niektórych kolegów/koleżanek * wychowawców * obowiązującego planu dnia
* zajęć zorganizowanych * odrabiania lekcji * spożywania obiadów

* inne

.....

11. Czy Pana/i dziecko czuje się w świetlicy bezpiecznie? (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

* zdecydowanie tak * raczej tak * czasem tak, a czasem nie * raczej nie * zdecydowanie nie

12. Co należałoby zmienić w naszej świetlicy? (proszę zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- zwiększyć ilość pomieszczeń
 - wyposażenie świetlicy: gry dydaktyczne, gry planszowe, sprzęt sportowy, materiały papiernicze, zabawki, inne
-

- formy spędzania czasu (jakie?)
-

- inne propozycje
-
-

Dziękujemy!
Zespół ewaluacyjny SP 48

ŚWIETLICA SP 48 W SZCZECINIE W OPINII RODZICÓW
ANKIETA DLA RODZICÓW UCZNIÓW
„ZERÓWEK” I KLAS PIERWSZYCH
KWIECIEŃ 2011

Drodzy Państwo!

Poniższa ankieta, badająca Państwa opinię na temat pracy świetlicy, ma na celu usprawnić jej funkcjonowanie, uatrakcyjnić pobyt Państwa dzieci, wyeliminować niedociągnięcia i błędy, na które zwrócić Państwo uwagę. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy za zrozumienie i wypełnienie kwestionariusza.

1. Państwa dziecko jest uczniem klasy: (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

*”zerówki”

*pierwszej

2. Ile godzin dziennie przebywa Pana/i dziecko w świetlicy?(proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- 1h
- 2 – 3h
- 4 – 5 h
- więcej niż 5h

3. Czy odpowiadają Panu/i godziny pracy świetlicy? (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- tak
- nie, powinna być czynna od do

4. Czy wg Pana/i ilość wychowawców jest: (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- odpowiednia
- zbyt mała
- zbyt duża

5. Czy Pana/i dziecko lubi chodzić do świetlicy? (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- bardzo lubi
- lubi
- przychodzi, bo wie, że musi
- nie lubi
- nie chce chodzić

6. Jakie zajęcia w świetlicy dziecko lubi najbardziej? (proszę zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- * ruchowe * plastyczne * czytelnicze * konkursy * gry planszowe
* odrabianie lekcji * zabawy na boisku * swobodną aktywność

* inne

.....

7. Czego Pana/i dziecko nie lubi w świetlicy? (proszę zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- * hałasu * braku swobodnego dostępu do zabawek * braku swobodnego dostępu do gier
* niektórych kolegów/koleżanek * wychowawców * obowiązującego planu dnia
* zajęć zorganizowanych * odrabiania lekcji * spożywania obiadów

* inne

.....

8. Czy Pana/i dziecko czuje się w świetlicy bezpiecznie? (proszę podkreślić właściwą odpowiedź)

- * zdecydowanie tak * raczej tak * czasem tak, a czasem nie * raczej nie * zdecydowanie nie

9. Co należałoby zmienić w naszej świetlicy? (proszę zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

- zwiększyć ilość pomieszczeń
 - wyposażenie świetlicy: gry dydaktyczne, gry planszowe, sprzęt sportowy, materiały papiernicze, zabawki, inne
-

- formy spędzania czasu (jakie?)
-

- inne propozycje
-
-
-

Dziękujemy!
Zespół ewaluacyjny SP 48

Załącznik 11

Obserwacja pracy świetlicy szkolnej w Szkole Podstawowej nr 48 w Szczecinie - wnioski i rekomendacje.

W dniach 25 - 27 maja 2011 r. w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego wicedyrektorzy: Hanna Drygas i Anna Kucharska przeprowadziły obserwację zajęć świetlicowych. Celem obserwacji była ocena organizacji zajęć, różnorodności metod i form pracy, realizacji celów określonych w programie pracy świetlicy na rok szkolny 2010/11, prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji.

Na podstawie obserwacji, analizy dokumentacji (Plan pracy w roku szkolnym 2010/11, dzienników zajęć, planu pracy wychowawców) oraz rozmów przeprowadzonych z nauczycielami świetlicy, stwierdzono, że:

- wychowawcy organizują wiele ciekawych zajęć plastycznych, a wytwory uczniów są eksponowane w szkole;
- w istniejących warunkach działania świetlicy (duża liczba wychowanków, brak wystarczającej liczby wychowawców, ograniczenia lokalowe, "godziny szczytu") organizacja pracy świetlicy nie zapewnia higienicznych i bezpiecznych warunków spędzania czasu wolnego przez dzieci;
- nie wszyscy wychowankowie w równym stopniu byli zaangażowani w zajęcia;
- "zajęcia dowolne", w których uczestniczyła znaczna część wychowanków, odbywały się bez nadzoru wychowawcy i były powodem rozgardiaszu, hałasu oraz niszczenia wyposażenia świetlicy;
- wychowankowie nie są wdrażani do zachowywania ładu i porządku w sali.
- nie wszystkie dzienniki zajęć są prowadzone na bieżąco;
- brak aktualnego planu pracy wychowawców.

Rekomendacje:

1. W zależności od liczby wychowawców, dzielić uczniów przebywających w świetlicy na mniejsze grupy, z których każda ma zorganizowane zajęcia i pracuje z nauczycielem je prowadzącym, co przyczyni się do zminimalizowania hałasu.
2. W wypadku "szczytu" bezwzględnie wykorzystywać inne pomieszczenia oraz możliwość wyjścia na świeże powietrze.
3. Racjonalnie (zgodnie z potrzebami dzieci) układać plan zajęć świetlicy.
4. W planie pracy na rok szkolny 2011/12 uwzględnić wszystkie rodzaje aktywności dziecięcej bez przewagi np. zajęć artystycznych).
5. Wyznaczenie nauczyciela pełniącego rolę lidera.
6. Powtórna kontrola pracy świetlicy w październiku 2011 r.

KONCEPCJA PRACY SZKOŁY
PODSTAWOWEJ nr 48 im. Wojsk Ochrony Pogranicza
w Szczecinie

na lata 2010/2015

Jesteśmy szkołą, która swoje działania opiera na takich wartościach jak: prawda, uczciwość, mądrość, szczęście i partnerstwo. W pracy pedagogicznej zierzamy ku temu, by absolwent naszej szkoły miał świadomość przynależności społecznej, regionalnej; był odpowiedzialny za podejmowane przez siebie decyzje; wrażliwy na zło i krzywdę; wyposażony w wiedzę i umiejętności ułatwiające mu osiągnięcie sukcesu na dalszych etapach kształcenia i start w dorosłe życie.

Dbamy o:

- * dobre przygotowanie merytoryczne uczniów do podjęcia nauki na wyższym poziomie edukacyjnym,
- * wysoki poziom usług edukacyjnych opartych na nowoczesnych metodach nauczania, wyzwalających innowacyjność i kreatywność,
- * promowanie systemu wartości humanistycznych oraz otwartej postawy wobec ludzi i świata,
- * właściwe relacje między uczniami, nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym,
- * bezpieczne, przyjazne warunki do nauki i „rodzinny” klimat,
- * dobre imię szkoły,
- * wzrost prestiżu naszej placówki i o to, by uzyskiwane efekty w pracy zawodowej stały się dla nas źródłem satysfakcji.

Szkoła Podstawowa nr 48 w Szczecinie działa po to, aby:

nasi uczniowie - byli dobrze przygotowani do dalszej nauki na poziomie gimnazjalnym

rodzice - darzyli nas zaufaniem i mogli liczyć na wsparcie w wychowaniu dzieci na gruncie uniwersalnego systemu wartości

pracownicy szkoły - mieli satysfakcje z wykonywanej pracy

szkoła - cieszyła się uznaniem w środowisku.

Jesteśmy przyjazną szkołą, w której dziecko uczy się:

- Wzajemnego szacunku, akceptacji i zaufania
- Zaangażowania w naukę, zabawę i prace
- Wiary we własne możliwości
- Kreatywnego myślenia
- Współpracy i pomocy koleżeńskiej
- Uczciwości i odpowiedzialności w kontaktach z innymi

MODEL ABSOLWENTA KLASY III

UCZEŃ I KOLEGA

Jestem obowiązkowy i systematyczny. Potrafię zgodnie współpracować w grupie. Stosuje zwroty grzecznościowe w stosunku do rówieśników i dorosłych

CZYTELNIK

Czytam czasopisma i książki ze zrozumieniem, potrafię korzystać z księgozbioru biblioteki.

PRAKTYK

Potrafię wykorzystać swoje wiadomości i umiejętności w codziennym życiu.

PATRIOTA

Jestem świadomy jaką wartość w moim życiu ma rodzina, moje miasto, moja ojczyzna.

Odczuwam dumę, że jestem Polakiem.

PRZYJACIEL PRZYRODY

Szanuję przyrodę i dostrzegam w swoim otoczeniu problemy ekologiczne, prowadzę zdrowy tryb życia !

MODEL ABSOLWENTA KLASY VI

ODKRYWCA

Poszukuje, porządkuje i wykorzystuje w życiu informacje zdobyte z różnych źródeł.

GLOBTROTTER

Odkrywa i zaspakaja ciekawość świata poprzez piesze wędrówki po regionie, kraju i świecie, poszerza wiedzę o otaczającej rzeczywistości.

HUMANISTA

Ma poczucie wspólnoty narodowej, na którą składają się dziedzictwo historyczne, społeczno – kulturowe.

Jest otwarty na inne kultury, uczy się języków obcych, ma poczucie przynależności do wspólnoty europejskiej.

SPORTOWIEC

Wie o tym, że ruch to zdrowie, potrafi aktywnie spędzać wolny czas. W rozgrywkach sportowych stosuje zasady fair play.

EKOLOG

Prowadzi zdrowy tryb życia dba o otoczenie. Jest wrażliwy na piękno przyrody i podejmuje działania na rzecz ochrony środowiska.

KULTURALNY

Wrażliwy na piękno żywego słowa. Indywidualne zdolności pozwalają mu na aktywność twórczą i kreatywną postawę.

ANALIZA AKTUALNEJ SYTUACJI SZKOŁY

Szkoła Podstawowa nr 48 im. Wojsk Ochrony Pogranicza liczy obecnie:

- 2 oddziały "0",
- 12 oddziałów nauczania początkowego,
- 12 oddziałów klas IV - VI.

Uczy się w niej ponad **600 uczniów**. Lekcje odbywają się na dwie zmiany - **od 8.00 do 16.15**.

Kadrę pedagogiczną tworzynauczycieli dyplomowanych,mianowanych,kontraktowych istażystów

➤ **POSIADAMY:**

- cztery sale multimedialne:
- sale nauczania zintegrowanego,
- pracownię informatyczną,
- pracownię przyrody,
- pracownię języka polskiego,
- sale lekcyjne wyposażone w nowoczesne pomoce dydaktyczne i sprzęt audiowideo,
- salę gimnastyczną,
- sale do nauki języka obcego w piętnastoosobowych grupach,
- boiska szkolne (piłka nożna, koszykówka, siatkówka, płyta rekreacyjna),
- salę do prowadzenia zajęć gimnastyki korekcyjnej,
- salę do prowadzenia zajęć z rytmiki,
- bibliotekę i multimedialną czytelną szkolną,
- świetlicę szkolną,
- salę do cichej nauki,
- salę gier, zabaw i działań twórczych,
- salę dla oddziałów przedszkolnych:
- salę do zabaw i zajęć dydaktycznych,
- salę do prowadzenia zajęć audiowizualnych i rytmiczno - ruchowych,
- gabinet logopedyczny,
- gabinet pielęgniarstwa,
- stołówkę szkolną,

➤ **OFERUJEMY:**

- klasy zerowe,
- klasy dwujęzyczne (nauczanie w języku angielskim),
- klasy usportowione (siatkówka, koszykówka i piłka nożna),
- możliwość stałej kontroli postępów w nauce dziecka poprzez dziennik elektroniczny,
- poczucie bezpieczeństwa - monitoring zewnętrzny i wewnętrzny, nadzorca przejść dla pieszych, stała kontrola wejścia do szkoły,
- zajęcia pozalekcyjne,
- zajęcia wyrównawcze,
- zajęcia socjoterapeutyczne,
- opiekę pedagoga,
- zajęcia logopedyczne (odpłatne),
- zajęcia korekcyjno - kompensacyjne.

➤ **PROGRAMY I PROJEKTY**, w których uczestniczymy:
Działania finansowane z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
Szkoła przyjazna uczniom z dysleksją,
Cała Polska Czyta Dzieciom,
Szkoła ćwiczeń Uniwersytetu Szczecińskiego.

➤ **WSPÓŁPRACUJEMY Z:**
Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną,
Komendą Miejską Policji,
Placówką Straży Granicznej,
Radą Osiedla "Pogodno",
Szkołą Tańca Towarzyskiego Astra,
Stowarzyszeniem na Rzecz Pogodna,
Szkołą Języków Obcych SYLLABUS.

KONCEPCJA PRACY SZKOŁY

1. BAZA

W ramach rozwoju szkoły planowane są działania zmierzające do poprawy bazy w zakresie:

- a. stanu obiektu szkolnego,
- b. wyposażenia szkoły

W roku szkolnym 2010/2011 baza szkoły zostanie wzbogacona o kompleks boisk sportowych w ramach programu Moje boisko– Orlik 2012 oraz plac zabaw utworzony ze środków pochodzących z programu „Radosna szkoła”.

Pragnąc poprawić stan techniczny obiektu należy w dalszym ciągu, systematycznie zgłaszać do planów remontów na najbliższe lata:

1. dokończenie wymiany okien z drewnianych na PCV,
2. termoizolację szkoły - docieplenie obiektu,
3. remont pomieszczeń kuchni i ich wyposażenie,
4. remont sanitariatów - wymiana wyposażenia - zalecenie SANEPIDU,
5. utworzenie drugiej sali komputerowej,
6. utworzenie sieci komputerowej obejmującej wszystkie sale lekcyjne
7. remont ogrodzenia terenu szkoły.
8. budowę hali sportowej
9. adaptację strychu dla potrzeb biblioteki szkolnej

Realizacja w/w zadań remontowych zależy od przyznania szkole przez UM Szczecina kwot potrzebnych na sfinansowanie zadań lub zaplanowanie w planach inwestycyjnych miasta środków finansowych potrzebnych na pokrycie kosztów tych prac. Są one niezbędne do realizacji w ciągu najbliższych kilku lat z uwagi nie tylko na ich zły stan techniczny, ale przede wszystkim z uwagi na bezpieczeństwo uczniów i osób znajdujących się w szkole, wymagania sanitarne, koszty utrzymania obiektu.

W okresie 2010 – 2015 podjąć należy działania na rzecz budowy pełnowymiarowej hali sportowej przy tutejszej szkole.

Równocześnie w ramach środków uzyskiwanych od sponsorów, oraz wypracowanych przez szkołę możliwe będzie systematyczne dokonanie we własnym zakresie drobnych

remontów, napraw, czy wymian sprzętu. W celu poprawy stanu bezpieczeństwa dzieci w szkole roku należy rozbudować monitoring szkoły. Środki pochodzić będą w większości od sponsorów i firmy ubezpieczeniowej. W zależności od ilości zgromadzonych funduszy realizacja zadania może zostać podzielona na etapy. W najbliższym czasie należy wymienić schody wejściowe wraz z zabudową wejścia.. Środki na realizację zadania pochodzić winny ze środków budżetowych.

Szkoła z uwagi na ograniczone możliwości budżetowe w zakresie dokonywania zakupów środków dydaktycznych nie może w chwili obecnej w sposób znaczący doposażyć nauczycieli uczących poszczególne przedmiotów w środki dydaktyczne (w tym pomoce naukowe), dlatego też w najbliższych latach szkoła będzie uczestniczyć w programach i projektach finansowanych z funduszy UE, ministerialnych i samorządowych, które umożliwiają zakup niezbędnych pomocy.

2. KADRA

Ocena przygotowania kwalifikacyjnego kadry nauczycielskiej jest bardzo wysoka. Niemniej poprzez działania wspierające doksztalcanie należy wspomagać nauczycieli chcących podnieść swoje kwalifikacje, szczególnie w kierunku egzaminatora sprawdzaniu. po szkole podstawowej i pomiaru dydaktycznego. Wspierani również będą nauczyciele w zakresie awansu zawodowego.

W ramach WDN organizowane będą dla wszystkich nauczycieli, lub zespołów, szkoleniowe rady pedagogiczne na tematy, którymi zainteresowani są nauczyciele. W ramach środków przeznaczonych na motywowanie do pracy, oraz nagrody w pierwszym rzędzie wyróżniani będą nauczyciele, którzy realizują zadania wykraczające poza ich obowiązki służbowe (konkursy przedmiotowe, artystyczne, imprezy sportowe, praca społeczna w organizacjach szkolnych). W zakresie pracy administracyjnej planowane jest stworzenie takiej struktury, aby wszystkie zadania w zakresie obsługi szkoły mogły być realizowane sprawnie, płynnie, z możliwością dokonywania korekt w przydziałach czynności przy możliwych dłuższych nieobecnościach. Bezpośredni nadzór pedagogiczny sprawował będzie zespół kierowniczy o dużej samodzielności w działaniach określonych w ich przydziałach czynności. Ważnym elementem musi być bezpośrednia styczność dyrekcji szkoły z nauczycielami i pracownikami szkoły, bez konieczności zbyt dużego formalizowania w tym zakresie. Nauczyciel musi wiedzieć i czuć z jednej strony odpowiedzialność za swoje działania, a z drugiej oparcie w dyrekcji szkoły. Duże znaczenie w codziennej pracy będzie miała samodyscyplina i

motywowanie poszczególnych pedagogów do efektywnej pracy. Oczywiście ocena tych działań będzie należała do dyrekcji szkoły.

3. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNO - WYCHOWAWCZO - OPIEKUŃCZA

W najbliższych latach należy utrzymać strukturę klas w szkole. Wprawdzie w SP nie ma profilowania klas, niemniej poprzez prowadzenie zajęć dodatkowych zaoferowane zostaną uczniom i ich rodzicom następujące różnorodne oddziały:

- a. **klasy sportowe o profilach:** piłka nożna, siatkówka
- b. **klasy dwujęzyczne**

Ponadto uczniom z poszczególnych klas proponowane będą zajęcia dodatkowe bezpłatne, które ukierunkowałyby zainteresowania uczniów w dziedzinie przedmiotów ścisłych lub humanistycznych. Aby zapewnić w dalszym ciągu optymalny ze względu edukacyjnego i kadrowego stan uczniów należy:

- a. zapewnić w dalszym ciągu wysokie wyniki nauczania, w tym z egzaminów zewnętrznych,
- b. systematycznie tworzyć pozytywną opinię o szkole,
- c. umiejętnie trafiać z ofertą edukacyjną w potrzeby uczniów,
- d. systematycznie dbać o efekty pracy wychowawczej w szkole,

Realizacja powyższego zakresu działań powinna doprowadzić do wzrostu liczby uczniów w szkole do około 650 w 25-26 oddziałach. Placówka jest przygotowana do tej liczby uczniów i oddziałów tak pod względem bazowym jak również kadrowym. Trafienie z odpowiednią ofertą edukacyjną do uczniów będzie możliwe dzięki:

- 1. dalszemu tworzeniu pozytywnej opinii o szkole w środowisku
- 2. promowaniu szkoły, jej wyników edukacyjnych i wychowawczych poprzez Internet - utrzymanie systematyczności w aktualizowaniu strony internetowej,
- 3. promowaniu szkoły poprzez organizowanie imprez artystycznych i sportowych o zasięgu miejskim, rejonowym.

4. ścisłej współpracy z mediami,
5. gromadzeniu " przyjaciół szkoły" i absolwentów wokół problemów szkoły,

W zakresie zajęć pozalekcyjnych przewidywana jest kontynuacja zajęć. W miarę możliwości szkoły należy w większym stopniu organizować w ramach wykorzystania godzin wynikających z artykułu 42 KN. zajęcia pozalekcyjne zgodne z potrzebami i oczekiwaniami uczniów. Optymalna ilość zajęć pozalekcyjnych dla uczniów szkoły powinna wynosić około 50 godz. tygodniowo W dalszym ciągu kontynuowane będą zajęcia w ramach sekcji sportowych, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, korekcyjne i logopedyczne. Szkoła podejmie starania o organizację zajęć specjalistycznych w ramach programu „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I - III”, realizowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Ministerstwo Edukacji Narodowej wraz Ministerstwem Rozwoju Regionalnego i Komisją Europejską. Proponowane będzie nauczycielom podjęcie działań mających na celu wprowadzenie innowacji, programów autorskich, szczególnie z przedmiotów realizowanych w ramach planów nauczania. Osiągane wyniki w konkursach i zawodach powinny być w szerszym stopniu rozpowszechniane w środowisku poprzez angażowanie mediów, Internetu. Aktywność nauczycieli winna być realizowana również w postaci organizowanych konkursów przedmiotowych, imprez sportowych i artystycznych o zasięgu szkoły, miasta, rejonu, kraju i międzynarodowym. Pożądane jest, aby uczniowie szkoły mogli korzystać z różnych form wymiany z krajami sąsiednimi.

W ramach działalności wychowawczej główny cel należy położyć na eliminowanie działań agresywnych (słownych i fizycznych) u uczniów. W tym celu zespół wychowawczy zaproponuje podjęcie konkretnych rozwiązań, które po dyskusji mogłyby zostać przyjęte do realizacji przez nauczycieli. Działaniami pomocnymi będzie rozbudowa monitoringu szkoły. W realizacji zadań należy nadal wykorzystywać "naturalnych sprzymierzeńców" szkoły - Policję, Straż Miejską, Służbę Zdrowia. W roku 2010 należy dokonać modyfikacji WSO w zakresie kryteriów i sposobu ustalania oceny zachowania uczniów. Koniecznym jest także utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami uczniów, aktywizowanie "Trójek klasowych", konsekwentne rozstrzyganie problemów. Nie bez znaczenia będzie również zastosowanie w procesie wychowawczym własnej samodyscypliny i swoistego " wzoru postępowania" w stosunku do uczniów. Pamiętać należy, że nauczyciele są bacznie obserwowani przez uczniów i również oceniani. Dodatkowym orężem wspomagającym szkołę w realizacji

procesu dydaktycznego i wychowawczego jest dobra atmosfera w gronie, która powinna dawać mu dodatkowe argumenty do realizacji celów.

W działalności opiekuńczej liczyć się należy z utrzymywaniem się trudnej sytuacji materialnej naszych uczniów, szczególnie w najbliższych dwóch, trzech latach. Stąd koniecznym jest kontynuowanie działań zmierzających do:

- a. wyrównywania szans edukacyjnych
 - b. kontynuowanie wydawania bezpłatnych obiadów dla dzieci z rodzin niskosytuowanych,
 - c. udzielanie zapomóg finansowych głównie w zakresie pokrywania kosztów uczestnictwa w życiu klasy i szkoły.
 - d. Kontynuowanie pomocy w ramach programu Wyprawka szkolna oraz poprzez stypendia socjalne ze środków budżetowych
 - e. pozyskiwania środków pozabudżetowych na pomoc materialną i rzeczową dla uczniów,
- W ramach działalności wychowawczo - opiekuńczej kontynuowane będą:
 - a. wycieczki krajowe i zagraniczne,
 - b. Zielone szkoły, kolonie i obozy. (Aby w lepszy sposób zintegrować proces lekcyjny i wychowawczy wycieczki szkolne odbywać się będą tylko w miesiącach IX - X i IV - V.
 - c. lekcje muzealne, teatralne, koncerty muzyczne
 - d. współpraca z instytucjami kulturalnymi,

4. PODSUMOWANIE

Niniejszy koncepcja jest dokumentem, który stanowi podstawę do realizacji zadań na najbliższe lata. Jest równocześnie otwarta na dokonywanie poprawek i zmian wynikających z pracy szkoły przez poszczególne lata, zmieniającą się sytuację prawną w oświacie, a przede wszystkim z uwagi na wnioski i spostrzeżenia nauczycieli uczących w szkole. Dyrektor szkoły oceniając prace szkoły podsumowującą rok szkolny winien odnosić się do zapisów niniejszego dokumentu. Jego ewaluacja winna mieć charakter realny, tj. możliwy do zrealizowania w konkretnej sytuacji. Za funkcjonowanie i realizację zadań odpowiada dyrektor szkoły. Niemniej poprzez swoich zastępców, a

przede wszystkim nauczycieli winien stymulować podejmowanie konkretnych działań. Wskazane jest i nieodzowne, aby nauczyciele angażowali się w realizację określonych zadań. Nie będzie możliwe ich osiągnięcie bez ich aktywnego działania. Otwartość koncepcji ma również i ten dodatkowy walor, że nauczyciele mogą zgłaszać do realizacji swoje wnioski. Obejmuje ona lata 2010 - 2015. Realizacja poszczególnych zadań będzie miała różny rytm. Ewaluacja następować będzie corocznie, na zakończenie roku szkolnego i przedstawiana Radzie Pedagogicznej i Radzie Rodziców.

Uchwała Nr 10/2010

Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej nr 48 im. WOP w Szczecinie

z dnia 30 sierpnia 2010r.

w sprawie zatwierdzenia Konceptji Pracy Szkoły

§ 1

Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej nr 48 im. WOP w Szczecinie na posiedzeniu w dniu 30 sierpnia 2010r. podjęła Uchwałę w sprawie zatwierdzenia Konceptji Pracy Szkoły na lata 2010-2015.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się dyrektorowi szkoły.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2010r.

Przewodniczący Rady
Pedagogicznej

DYREKTOR
[Signature]
mgr inż. *[Signature]* Górńska

Szczecin, dn. 30 sierpnia 2010r.